

LA/Tarja Heinilä-Hannikainen/mu

2.11.1987

Työeläkelaitoksille

SUOMEN JA KANADAN VÄLINEN SOSIAALITURVASOPIMUS SEKÄ SUOMEN JA
QUEBECIN VÄLINEN SOSIAALITURVASOPIMUSJÄRJESTELY

Hallitus on antanut 11.9.1987 eduskunnalle esityksen Kanadan ja Suomen välisen sosiaaliturvasopimuksen ja sitä täydentävän Quebecin provinssin kanssa solmitun sosiaaliturvasopimusjärjestelyn eräiden määräysten hyväksymisestä. Sopimus allekirjoitettiin 28.10.1986 ja sopimusjärjestely 30.10.1986.

Sopimus Kanadan kanssa tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet saavat toisiltaan kirjallisen ilmoituksen siitä, että sopimuksen voimaantulon edellytykset ovat täyttyneet. Quebecin sopimusjärjestelyn voimaantulosta sovitaan sopimuspuolten välillä erikseen kirjallisesti.

Myöhemmin lähetetään sopimuksen ja sopimusjärjestelyn soveltamista koskeva yleiskirje, jossa selvitetään Kanadan ja Quebecin eläkevakuutusjärjestelmiä, sopimusten sisältöä ja niiden toimeenpanoon liittyviä käytännön kysymyksiä.

ELÄKETURVAKESKUS

Tapio Karsikas

Helena Tapio

LIITE

Hallituksen esitys

Hallituksen esitys Eduskunnalle Kanadan kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen ja Quebecin kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimusjärjestelyn eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Kanadan välisen sosiaaliturvasopimuksen ja sitä täydentävän Suomen ja Quebecin osavaltion välisen sosiaaliturvasopimusjärjestelyn. Sopimus ja sopimusjärjestely allekirjoitettiin lokakuussa 1986. Sopimuksen ja sopimusjärjestelyn tarkoituksena on taata sopimuspuolten kansalaisille vastavuoroisesti periaatteessa samat sosiaalietuudet toisen sopimuspuolen alueella kuin omassa maassa. Sopimukseen on koottu ne periaatteet ja menettelytavat, joiden mukaisesti toisen sopimuspuolen kansalaiset ja heidän jälkeensä jääneet omaisensa rinnastetaan toisen valtion vastaaviin henkilöryhmiin.

Sopimus tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet saavat toisiltaan kirjallisen ilmoituksen sopimuksen voimaansaattamiseksi vaadittavien lainsäädännöllisten edellytysten täyttämistä. Sopimusjärjestelyn voimaantulosta sovitetaan sopimuspuolten välillä erikseen kirjallisesti.

Esitykseen liittyy lakiehdotus sopimuksen ja sopimusjärjestelyn lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus ja sopimusjärjestely.

YLEISPERUSTELUT

1. Asian tausta ja valmistelu

1.1. Nykyinen tilanne

Suomen ja Kanadan tai sen osavaltioiden välillä ei tällä hetkellä ole muuta sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta kuin Ottawassa 31 päivänä joulukuuta 1966 allekirjoitettu sopimus, joka koskee Kanadan työeläkejärjestelmää. Tarvetta sopimuksen aikaansaamiseen on sen vuoksi, että Kanadan sosiaaliturvajärjestelmässä on järjestelmän piiriin pääsemistä koskevia rajoituksia. Kanadassa asuu noin 15 000 suomalaista ja noin 70 000 suomalaista alkuperää olevaa henkilöä ja Suomessa noin 300 kanadalaisista ja paljon Kanadassa asuneita suomalaisia.

1.2. Kanadan sosiaaliturvajärjestelmä

Kanada on liittovaltio. Sen osavaltiot huolehtivat itse suuresta osasta sosiaaliturvaa. Tähän niille on perustuslaissa annettu oikeus. Liittovaltion sosiaaliturva, joka on voimassa kaikissa osavaltioissa, koskee vain peruseläkejärjestelmän vanhuuseläkettä. Myös ansiosidonnainen työeläkejärjestelmä on liittovaltion lainsäädännössä, mutta Quebecin osavaltiolle on oma tällainen järjestelmä. Liittovaltion järjestelmä kattaa näiltä osin kaikki muut osavaltiot.

Kanadan työttömyysturvajärjestelmä on periaatteessa liittovaltion lainsäädäntöä, mutta osavaltiot vastaavat työttömyyskauden kuuden ensimmäisen viikon päivärahahan maksamisesta. Sen sijaan sairausvakuutus- sekä tapaturma- ja am-

martitautivakuutuslainsäädännöt ovat yksinomaan osavaltioiden hoidossa. Ne myös vaihtelevat jonkin verran osavaltiosta toiseen. Lapsilisiä kuuluu liittovaltion lainsäädäntöön, mutta käytännössä se maksetaan osavaltioista, jotka jossakin tapauksessa maksavat siihen korotuksia.

Peruseläkejärjestelmä koostuu vanhuuseläkkeestä ja siihen maksettavista tuloharkintaisista lisistä. Vakuutettuja ovat maassa asuvat henkilöt. Eläkeikä on 65 vuotta. Eläke voidaan maksaa täytenä (300 dollaria vuonna 1987), jolloin edellytetään 40 vuoden asumisaikaa maassa tai osaeläkkeenä, jos asumisaikaa on alle 40 vuotta, mutta kuitenkin vähintään 10 vuotta. Ulkomailla eläkettä maksetaan 20 vuoden asumisen jälkeen.

Vanhuuseläkkeeseen voidaan maksaa tuloharkintainen eläkelisä (enintään 350 dollaria vuonna 1987), kun tulot jäävät tietyn rajan alapuolelle, sekä tuloharkintainen aviopuolisolisä. Tämän lisäksi useilla osavaltioilla on avustusjärjestelmiä, joista maksetaan tuloharkintaisia lisäeläkkeitä pienituloisille. Liittohallitus rahoittaa osan näistä eläkemenoista.

Liittovaltion työeläkejärjestelmä on ansioihin suhteutettu. Quebecin osavaltioilla on oma työeläketurvansa. Pääosin järjestelmät ovat samantyyppiset. Leskeneläke-etuudet ovat Quebecin järjestelmässä paremmat.

Sekä liittovaltion että Quebecin työeläkejärjestelmän piiriin kuuluvat 18 vuotta täyttäneet palkansaajat ja itsenäiset yrittäjät. Järjestelmistä maksetaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä sekä haudausavustuksia. Yleinen vanhuuseläkeikä on 65 vuotta. Vakuutetut voivat vuoden 1987 alusta jäädä alennetulle eläkkeelle 60 vuoden iästä tai lykätä eläkkeen ottamista aina 70 ikävuoteen asti.

Vanhuuseläkkeen määrä on 25 prosenttia keskimääräisistä eläkkeen perusteena olevista ansioista koko vakuutusajalta. Eläkkeen perusteena olevalla ansiolla on yläraja, joka vuonna 1987 on 25900 dollaria vuodessa. Vanhuuseläkkeen enimmäismäärä on samana aikana 521, 52 dollaria kuukaudessa.

Työkyvyttömyyseläke maksetaan vakuutetulle, joka ei kykene työntekoon. Etuuden maksamisen edellytyksenä on, että vakuutettu on maksanut vakuutusmaksut vähintään viideltä vuodelta viimeisistä 10 vuodesta ennen työkyvyttömyyttä tai ellei tämä edellytys täyty, vähintään kahdelta vuodelta viimeisistä kolmesta vuodesta ennen työkyvyttömyyttä. Työkyvyttömyyseläke koostuu kahdesta osasta, tasasuuruudesta osasta ja ansioihin suhteutetusta osasta. Tasasuuruinen osa on

242, 95 dollaria. Ansioihin suhteutettu osa on 75 prosenttia siitä vanhuuseläkkeestä, jonka vakuutettu olisi saanut, jos hän työkyvyttömäksi tullessaan olisi täyttänyt vanhuuseläkeiän 65 vuotta. Työkyvyttömyyseläkkeeseen maksetaan lapsikorotusta, joka on liittovaltion järjestelmässä 94,79 dollaria ja Quebecin järjestelmässä 29 dollaria kuukaudessa.

Perhe-eläkettä maksetaan sekä avio- että avoliitossa edunjäätäjän kanssa olleelle nais- ja mieseskelle ja lapselle. Perhe-eläke edellyttää tietyn määrän vakuutusvuosia sen mukaan kuinka pitkältä ajalta edunjäätjä olisi voinut maksaa maksuja.

Kanadan eläkevakuutusjärjestelmään kuuluu myös mahdollisuus vapaaehtoisten työnantajakohtaisten lisäeläkejärjestelmien piiriin kuulumiselle. Tällä hetkellä ne kattavat noin puolet työvoimasta, mutta julkisella sektorilla kattavuus on lähes 100 prosenttia.

Sairausvakuutus kuuluu osavaltioiden lainsäädäntöön. Se vaihtelee jonkin verran osavaltiosta toiseen, mutta pääperiaatteeltaan se on kuitenkin samanlainen. Sairausvakuutuksen piiriin kuuluu ainoastaan sairaanhoito, johon sisältyy sairaalahoido, lääkärin- ja tutkimuspalvelut sekä hammashoito. Sairaus- ja äitiyspäivärahat maksetaan työttömyysturvajärjestelmästä. Työnantajakohtaisilla järjestelyillä voidaan korvata työttömyysturvan eruudet. Niin käytännössä useimmiten tehdäänkin. Oikeus etuuksiin on yleensä kolme kuukautta osavaltiossa asuneella henkilöllä. Osavaltiosta toiseen muuttava saa odotusajan aikana sairaanhoitoetuutensa edellisestä osavaltiosta.

Tapaturmavakuutus on hoidettu osavaltioiden lainsäädäntöön. Järjestelmät vaihtelevat jonkin verran. Vakuutettuja ovat kuitenkin teollisuuden ja kaupan työntekijät. Lisäksi on erityisjärjestelmiä merimiehille ja julkisen hallinnon työntekijöille.

Järjestelmistä annetaan tarvittava sairaanhoito ja maksetaan päivärahaa. Pysyvästi työkyvyttömille maksetaan lisäksi eläkettä ja tapaturmaisesti kuolleen jälkeenjääneelle lesken ja orvon eläkettä sekä haudausavustus.

Työttömyysturvajärjestelmä kuuluu liittovaltion lainsäädäntöön, kuitenkin siten, että osavaltiot huolehtivat päivärahakauden kahdesta ensimmäisestä viikosta. Päivärahakauden pituus on 25 viikkoa, jota voidaan pidentää vielä 50 viikoksi riippuen hakijan työhistoriasta ja alueen työttömyyslukuista.

Työttömyysjärjestelmästä maksetaan myös päivärahaa korkeintaan 15 viikon ajan, kun on

kysymys sairauden tai ärttyden aiheuttamasta an-
sionmenetyksestä.

Lapsilisään ovat oikeurettuja kaikki Kanadassa asuvat henkilöt, joilla on yksi tai useampia alle 18 vuotiaita lapsia. Liittovaltion korvaama lapsi-
sän määrä on 24 dollaria kuukaudessa lasta kohden, johon määrään eri osavaltiot maksavat kororuksia.

1.3. Asian valmistelu

Sopimuksen ja sopimusjärjestelyn hyväksymis-
tä on valmisteltu ulkoasiainministeriössä yhteis-
työssä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. Sopi-
muksesta ja sopimusjärjestelystä on pyydetty lau-
sunnot oikeusministeriöltä, sosiaali- ja terveysmi-
nisteriöltä sekä valtiovarainministeriöltä.

Sopimusneuvottelut aloitettiin vuonna 1983 ja
ne saatiin päätökseen toukokuussa 1986. Sopi-
musjärjestelyä koskevat neuvottelut käytiin rin-
nakkain sopimusneuvottelujen kanssa ja ne saa-
tiin päätökseen elokuussa 1986. Sopimus ja sopi-
musjärjestely allekirjoitettiin lokakuussa 1986.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Neuvotteluissa on lähdetty siitä, että sopimuk-
sen ja sopimusjärjestelyn aiheuttamat taloudelli-
set edut ja lisäkustannukset tasoittuvat pitkällä
aikavälillä sopimuspuolten kesken. Numeerisiä
tietoja hyödyistä ja kustannuksista on hyvin vai-

kea esittää, mutta on todennäköistä, että Suo-
men saavuttamat edut Kanadassa ja Quebecissä
asuvilla suomalaisilla ovat rahallisesti suuremmat
kuin päinvastoin, koska heitä määrällisesti on
enemmän. Toisaalta sopimus antaa Kanadassa
asuvilla kummankin sopimusvaltion kansalaisille
tietyin edellytyksin oikeuden Suomen kansan-
eläkkeen pohjaosaan, joka merkitsee kustannuk-
sia Suomelle.

3. Sopimuksen ja sopimusjärjestelyn suhde

Kanadan liittovaltion sosiaaliturvalainsäädäntö
kattaa vain eläkevakuuruksen. Muiden sosiaali-
turvan alojen osalta on osavaltioilla itsenäinen
lainsäädäntövalta. Quebecin osavaltiossa on,
muista osavaltioista poiketen, myös oma työelä-
kejärjestelmänsä.

Koska Suomen pyrkimys on aina tehdä mah-
dollisimman laajoja sosiaaliturvasopimuksia, on
Kanadan kanssa tehdyn sopimuksen täydentämi-
seksi tehtävä eri osavaltioiden kanssa erillisiä
sopimusjärjestelyjä.

Kanadan kanssa tehty sosiaaliturvasopimus
koskee Kanadan peruseläkejärjestelmän vanhuus-
eläkkeen osalta koko Kanadaa ja työeläkejärjes-
telmän osalta Kanadaa lukuunottamatta Quebeciä.
Suomen ja Quebecin välillä tehty sosiaalitur-
vasopimusjärjestely koskee Quebecin työeläkejär-
jestelmää, sairausvakuutusta ja rapaturma- ja am-
mattitautivakuutusta. Yleismääräyksiltään sopi-
mukset ovat pääpiirteissään samansisältöiset.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1.1. Kanadan kanssa tehdyn sopimuksen sisältö

Sopimus on jaettu viiteen osaan, joista ensim-
mäinen käsittää yleiset määräykset (I-IV artikla).
Toisessa osassa määrätään sovellettavasta lainsäädännöstä (V ja VI artikla). Kolmannessa osassa
ovat etuuksia koskevat määräykset (VII-X artikla).
Neljännen osan hallinnolliset ja muut mää-
räykset koskevat virka-apua ja erilaisia sopimuk-
sen soveltamiseen liittyviä kysymyksiä (XI-XVIII
artikla). Viidenteen osaan kuuluvat siirtymä- ja
loppumääräykset (XIX-XXI artikla). Sopimuk-
seen liittyy myös päättöpöytäkirja, jossa on pää-

asiassa yksipuolisia, vain toista sopimuspuolta
koskevia määräyksiä.

I artikla. Artiklassa määritellään sopimuksessa
käytetyt käsitteet.

II artikla. Artiklassa määrätään kummankin
sopimuspuolen osalta sovellettava lainsäädäntö.
Sopimus rakentuu vastavuoroisuuden periaatteel-
le. Tämän vuoksi kutakin sopimuspuolen sosiaa-
laturvan alaa vastaa toisen sopimuspuolen samat
etuedut käsittävä sosiaaliturvan ala. Sopimusta
sovelletaan Kanadan osalta vanhuusturvalakiin ja
Kanadan työeläkejärjestelmään ja näitä vastaavas-

ti Suomen osalta työeläkejärjestelmään sekä lakiin työnantajan sosiaaliturvamaksusta.

III artikla. Artiklassa määrätään, että sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet Kanadan tai Suomen lainsäädännön piiriin sekä näiden huollettaviin ja edunsaajiin. Artiklan toisessa kappaleessa mainitut henkilöryhmät rinnastetaan sosiaaliturvaa koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien suhteen toisen sopimuspuolen kansalaisiin. Tätä rinnastusta kuitenkin rajoitetaan sopimuksen päättöpöytäkirjan 1 kappaleen mukaan tietyissä tapauksissa. Myös päättöpöytäkirjan 2 kohta rajoittaa rinnastamisen koskemaan vain tapauksia, joissa on kysymys Suomen ja Kanadan välisen sopimuksen ja Suomen ja muiden valtioiden välillä tehtyjen sosiaaliturvasopimusten soveltamisesta samanaikaisesti.

IV artikla. Artiklassa määrätään, että sosiaaliturvaetuudet maksetaan myös toisen sopimuspuolen alueella olevalle edunsaajalle. Tätä määrystä rajoitetaan kuitenkin sopimuksen kolmannessa osassa ja päättöpöytäkirjassa.

V artikla. Artiklan 1 kappaleen määräyksen mukaan sovellettava lainsäädäntö määräytyy työskentelymaan mukaan. Yrittäjän kuuluminen sosiaaliturvan piiriin määräytyy sen sijaan asumismaan mukaan. Kuitenkin päättöpöytäkirjan 3 kohdassa määrätään, että henkilö kuuluu Suomen kansaneläkejärjestelmän piiriin vain silloin kun hän asuu Suomessa. Lisäksi Suomen työeläkejärjestelmän osalta edellytetään, että yrittäjä kuuluu Suomen lainsäädännön piiriin vain asuessaan ja työskennellessään Suomessa.

Artiklan 2 kappaleessa määrätään, että 1 kappaleesta poiketen työntekijät, jotka heidän työnantajansa lähettävät tilapäisesti työskentelemään toisen sopimuspuolen alueelle, pysyvät lähettäjään lainsäädännön piirissä lähettämistä seuraavat 24 kuukautta. Tätä määräaika on mahdollista jatkaa asianomaisten viranomaisten päätöksellä.

Artiklan 3 kappaleen mukaan merimiehet kuuluvat vain Suomen lainsäädännön piiriin, jos laiva käyttää Suomen lippua, ja muissa tapauksissa vain Kanadan lainsäädännön piiriin.

Artiklan 4 kappaleen mukaan valtion palveluksessa toisessa sopimusvaltiossa työskentelevä henkilö kuuluu lähettäjävaltion lainsäädännön piiriin, ellei hän ole työskentelyvaltion kansalainen tai asu sen alueella. Jos hän kuitenkin on lähettäjävaltion kansalainen asuessaan työskentelyvaltiossa, hän voi valita kuulumisen lähettäjävaltion lainsäädännön piiriin.

Artiklan 5 kappaleen mukaan asianomaiset viranomaiset, joka Suomen osalta on sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, voivat yhteisellä sopimuksella poiketa artiklan edellä esitetyistä määräyksistä.

VI artikla. Artikla koskee yksinomaan edellytyksiä Kanadan vanhuusturvalain piiriin kuulumiselle. Määräys vastaa Suomen edellisen artiklan 1 kappaleeseen päättöpöytäkirjassa tekemiä varauksia kansaneläkejärjestelmän piiriin kuulumisen osalta, koska oikeus kummankin järjestelmän piiriin kuulumiselle perustuu asumiseen eikä työskentelyyn.

VII artikla. Artiklassa määrätään, että ellei oikeus kanadalaisiin eläkkeisiin ole syntynyt pelkästään kanadalaisen vakuutuskausien perusteella, asumis- ja työskentelykaudet Suomessa voidaan ottaa huomioon.

VIII artikla. Artiklassa määrätään Kanadan vanhuusturvalain osalta vakuutuskausien hyväksikäytön periaatteet ja edellytykset eläkkeen maksamiseksi tapauksissa, jolloin pelkästään Kanadassa täytetyt kaudet eivät riitä.

IX artikla. Artiklassa määrätään vastaavasti Kanadan työeläkejärjestelmän osalta Suomessa täytettyjen työeläkevakuutuskausien hyväksikäytöstä ja niiden antamasta oikeudesta kanadalaisen työeläkkeen ansioihin suhteutettua osaan.

X artikla. Artiklassa määrätään Suomen kansaneläkkeen myöntämisestä ennen eläketapahtumaa Suomesta Kanadaan muuttaneelle henkilölle. Määräyksen mukaan 16 vuoden iän jälkeen yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta Suomessa asunaella Kanadan kansalaisella, joka eläkettä hakiessaan asuu Kanadassa tai Suomessa, on oikeus kansaneläkelain mukaiseen vanhuuseläkkeen pohjaosaan. Määräystä täsmennetään päättöpöytäkirjan 4 kohdassa.

XI artikla — XVII artikla. Näissä artikloissa määrätään erilaisista sopimuksen soveltamisesta noudatettavista periaatteista, sopimusta soveltavien laitosten ja viranomaisten yhteydenpidosta, hakemusten jättämisestä ja määräajoista sekä ongelmien ratkaisemisesta.

XVIII artikla. Artiklassa määrätään, että Suomi voi tehdä Kanadan osavaltioiden kanssa sopimusjärjestelyjä osavaltion sosiaaliturvalainsäädännön osalta edellyttäen, että sopimusjärjestelyt ovat sopusoinnussa sopimuksen määräysten kanssa. Artiklaa on täsmennetty päättöpöytäkirjan 5 kohdassa, jossa halutaan korostaa sitä, että sopimus ja XVIII artiklan perusteella tehdyt sopimusjärjestelyt muodostavat Suomessa kokonaisuuden.

XIX — XXI artikla. Nämä artiklat sisältävät siirtymä- ja loppumääräykset.

Päättöpöytäkirjaa on selostettu asianomaisten artiklojen kohdalla.

1.2. Quebecin osavaltion kanssa tehdyn sosiaaliturvasopimusjärjestelyn sisältö

1 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt käsitteet. On huomattava, että tässä yhteydessä käsite "kansalainen" tarkoittaa Quebecin osalta Kanadan kansalaista, joka asuu Quebecissä.

2 artikla. Artiklassa määrätään kummankin sopimuspuolen osalta sovellettava lainsäädäntö. Sopimusjärjestely rakentuu vastavuoroisuuden periaatteelle. Tämän vuoksi kurakin sopimuspuolen sosiaaliturvan alaa vastaa toisen sopimuspuolen samat etuudet käsittävä sosiaaliturvan ala. Sopimusjärjestelyä sovelletaan sekä Suomen että Quebecin työeläkejärjestelmään kokonaisuudessaan, tapaturma- ja ammattitautivakuutukseen, yleisiin sairaala- ja kansanterveyspalveluihin, invalidihuoltoon ja sairausvakuutukseen lukuunottamatta äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa. Suomen osalta mukana on myös laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta. Suomen sairausvakuutuksen äitiys-, isyys- ja vanhempainraha on jätetty sopimuksesta pois, koska vastaavaa etuutta ei ole Quebecin sairausvakuutusjärjestelmässä.

3 artikla. Artiklassa määrätään 2 artiklaa täydentäen sopimusjärjestelyn soveltamisesta tapauksissa, jolloin lainsäädäntöä muutetaan tai laajennetaan.

4 artikla. Artiklassa määrätään, että sopimusta sovelletaan sopimuspuolten kansalaisiin, pakolaisiin ja valtiottomiin henkilöihin sekä henkilöihin, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet sopimuspuolen lainsäädännön piiriin.

5 artikla. Artiklassa määrätään, että sopimuspuolten kansalaiset, pakolaiset, valtiottomat henkilöt ja edellisessä artiklassa tarkoitetut muut henkilöt, jotka ovat Kanadan kansalaisia, rinnastetaan toisiinsa, kun on kysymys sopimuspuolen sosiaaliturvaa koskevista oikeuksista ja velvollisuuksista. Lisäksi artiklassa määrätään, että etuudet maksetaan toisen sopimuspuolen alueelle.

6 artikla. Sovellettavaa lainsäädäntöä koskeva pääperiaate on sosiaaliturvan alasta riippuen joko asuminen tai työskenteleminen maassa. Yrittäjän osalta edellytetään Suomessa sekä työskentelyä että asumista. Lisäksi artiklassa määrätään, että

sosiaaliturvamaksut maksetaan saman työn osalta vain yhteen maahan.

7 artikla. Poikkeus 6 artiklan pääperiaatteesta koskee työntekijöitä, jotka työnantaja lähettää tilapäisesti toisen sopimuspuolen alueelle. He pysyvät lähettäjamaan lainsäädännön piirissä lähettämistä seuraavat 24 kuukautta. Jos tilapäinen työskentely jatkuu kauemmin kuin 24 kuukautta, voivat sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset jatkaa lähetetyn työntekijän kuulumista lähettävävaltion lainsäädännön piiriin.

8 artikla. Kuljetusyritysten matkustava henkilökunta kuuluu sen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, jonka alueella yrityksellä on kotipaikka. Jos yrityksellä on sivukonttori toisen sopimuspuolen alueella, henkilökunta kuuluu tämän sopimuspuolen lainsäädännön piiriin.

9 artikla. Sopimuspuolen valtion palveluksessa olevat työntekijät kuuluvat lähettävävaltion lainsäädännön piiriin; elleivät he asu työskentelyvaltion alueella tai ole sen kansalaisia. Kuitenkin työskentelyvaltiossa asuva henkilö voi valita myös toisen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin kuulumisen, jos hän on tämän sopimuspuolen kansalainen. Artiklassa täsmennetään lisäksi kansalaisuuskäsitettä Quebecin osalta.

10 artikla. Artiklassa määrätään, että sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset voivat yhteisesti sopia poikkeuksista edellä mainittuihin vakuuttamista koskeviin määräyksiin. Määräys sisältää norminantovalian delegoimista sosiaali- ja terveysministeriölle.

11 artikla. Artiklan mukaan 11—13 artiklan määräykset koskevat sekä Quebecin että Suomen osalta työeläkejärjestelmää. Suomen ja Kanadan välinen sosiaaliturvasopimus koskee myös Quebecin osalta vanhuusturvalain mukaista vanhuuseläkettä.

12 artikla. Artiklassa määrätään oikeudesta Quebecin työeläkkeeseen. Jos henkilöllä ei ole riittävästi Quebecissä täytettyjä vakuutuskausia, voidaan määräysten mukaan myös Suomessa täytetyt työeläkevakuutuskaudet lukea hyväksi. Quebecin työeläkkeen ansioihin suhteutettu osa lasketaan tällöin Quebecin lainsäädäntöä soveltaen ja sen tasasuuruinen osa suhteutetaan Suomessa täytettyihin vakuutuskausiin.

13 artikla. Artiklassa määrätään oikeudesta Suomen työeläkejärjestelmän mukaisiin eläkkeisiin. Quebecin työeläkevakuutuskaudet otetaan huomioon täytettäessä Suomen työeläkejärjestelmän työkyvyttömyyseläkkeen ja perhe-eläkkeen viiden vuoden Suomessa asumista koskevaa edellytystä.

14 artikla. Artiklan mukaan 14—18 artiklan määräyksiä sovelletaan kummankin sopimuspuolen tapaturma- ja ammattitautivakuutuslain säädäntöön.

15 artikla. Artiklassa määrätään, että henkilöllä on oikeus myös toisen sopimuspuolen alueella oleskellessaan tarvitsemiinsa sairaanhoitoetuuksiin. Rahaetuudet puolestaan maksetaan siitä vakuutuslaitoksesta, missä henkilö on vakuutettu.

16 artikla. Artiklassa määrätään, että työtapa- turman aiheuttamaa työkyvyttömyysastetta määriteltäessä otetaan tietyin edellytyksin huomioon myös toisen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin kuulumisen aikana sattuneet tapaturmat.

17 artikla. Artiklassa määrätään, että tapauksesta riippuen tapaturmaetuuksia annettaessa myös toisen sopimuspuolen alueella asuvat perheenjäsenet otetaan huomioon.

18 artikla. Artiklassa määrätään vakuutuslaitosten korvausvelvollisuuksista toisiinsa nähden.

19 artikla. Artiklan mukaan 19—24 artiklan määräyksiä sovelletaan kummankin sopimuspuolen sairaanhoito- ja sairaalapalvelujärjestelmiin sekä sairausvakuutukseen lukuunottamatta Suomen äitiys-, isyys- ja vanheimpainrahaa.

20 artikla. Artiklassa määrätään oikeudesta sopimuspuolen lainsäädännön mukaisiin etuuksiin siitä hetkestä lähtien, kun vakuutetut muuttavat sopimuspuolen alueelle.

21 artikla. Artiklassa määrätään, että toisen sopimuspuolen alueella tilapäisesti työskentelevällä henkilöllä on siellä oikeus tarvitsemiinsa sairaanhoitoetuuksiin. Vastaava oikeus on myös lähetetyillä työntekijöillä ja opiskelijoilla.

22 artikla. Artiklassa määrätään, että sopimuspuolen eläkettä saavalla henkilöllä on toisen sopimuspuolen alueella oikeus sairaanhoitoon.

23 artikla. Artiklassa määrätään perheenjäsenen oikeudesta etuuksiin silloin kun tämä asuu toisen sopimuspuolen alueella kuin missä vakuutettu asuu.

24 artikla. Artiklassa määrätään, että oleskelupaikkakunnan vakuutuslaitos antaa sairaanhoitoetuudet ilman, että niitä korvataan maasta toiseen.

25 artikla — 31 artikla. Näissä artikloissa määrätään erilaisista sopimusjärjestelyn soveltamisesta noudatettavista periaatteista, sopimusjärjestelyä soveltavien laitosten ja viranomaisten yhteydenpidosta, hakemusten jättämisestä ja määrärajoista sekä soveltamiseen liittyvien ongelmien ratkaisemisesta. 25 artikla sisältää valtuu-

tuksen sosiaali- ja terveysministeriölle tehdä artiklassa mainittu toimeenpanosopimus.

32 artikla — 35 artikla. Nämä artiklat sisältävät siirtymä- ja loppumääräykset.

2. Voimaantulo

Sopimus tulee sen XXI artiklan mukaan voimaan sitä kuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet saavat toisiltaan kirjallisen ilmoituksen sopimuksen voimaansaattamiseksi vaadittavien lainsäädännöllisten edellytysten täyttämistä. Sopimusjärjestelyn voimaantulopäivä määrätään sopimusjärjestelyn 35 artiklan mukaan sopimuspuolten välisellä kirjeenvaihdolla. Tarkoituksena on, että sopimus ja sopimusjärjestely tulisivat samanaikaisesti voimaan. Laki sopimuksen ja sopimusjärjestelyn eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä on tarkoitus saattaa voimaan asetuksella samana ajankohtana kuin sopimus ja sopimusjärjestely.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

3.1. Kanadan kanssa tehty sopimus

Sopimuksen V artiklan 5 kappaleen määräys, joka antaa sopimuspuolten asianomaisille viranomaisille oikeuden yhteisellä sopimuksella poiketa artiklan sovellettavaa lainsäädäntöä koskevista määräyksistä, merkitsee valtuutusta norminantoon. Sopimuksen XIV artiklan määräykset edellyttävät, että sopimuspuolten viranomaisten on otettava vastaan ja käsiteltävä myös toisen sopimuspuolen virallisella kielellä laaditut asiakirjat. Määräys merkitsee viranomaisten ja virkamiesten kannalta uutta velvollisuutta, joka on ristiriidassa kielilain (148/22) kanssa. Sopimuksen II artiklan 1 kappaleen b kohdan, III artiklan 1 kappaleen, V artiklan, XIII artiklan sekä päätöspöytäkirjan 3 kappaleen c kohdan määräykset merkitsevät poikkeusta Suomen veroja ja maksuja koskevasta lainsäädännöstä. Sopimuksen XV artiklan 1 ja 2 kappaleiden määräykset koskevat asiakirjojen jättämistä ja jättämismääräaikoja.

Sopimuksen XIV artiklan määräykset ovat lisäksi Ahvenanmaan maakunnan osalta ristiriidassa Ahvenanmaan itsehallintolain (670/51) 37—39 §:n säännösten kanssa.

Koska sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, on eduskunnan hyväksyminen tältä osin tarpeellinen.

3.2. Quebecin kanssa tehty sopimusjärjestely

Quebecin osavaltion kanssa tehty sopimusjärjestely on luonteeltaan Kanadan sopimusta täydentävä ja siren osa Kanadan kanssa tehtävää sosiaaliturvaa koskevaa sopimuskokonaisuutta. Sopimusjärjestely sisältää vastaavat lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset kuin muutkin Suomen tekemät sosiaaliturvaa koskevat sopimukset.

Sopimusjärjestelyn 10 artiklan määräys, joka oikeuttaa sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset sopimaan tietyistä poikkeuksista sopimusjärjestelyyn, samoin kuin 25 artiklan määräys, joka oikeuttaa Suomen asianomaisen viranomaisen tekemään sopimusjärjestelyn soveltamista koskevan toimeenpanosopimuksen, merkitsee valtuutusta norminantoon. Sopimusjärjestelyn 21 artiklan sairaanhoidon antamista koskevat määräykset, jotka liittyvät kansanterveyslain soveltamisalaan, merkitsevät sellaisten velvoitteiden asettamista kunnille, että niistä on säädettävä lailla. Sopimusjärjestelyn 33 artiklan 1 kappaleen määräykset edellyttävät, että sopimuspuolten viranomaisten on otettava vastaan ja käsiteltävä myös toisen sopimuspuolen virallisella kielellä laaditut asiakirjat. Määräys merkitsee viranomaisten ja virkamiesten kannalta uutta velvollisuutta, joka on ristiriidassa kielilain (148/22) kanssa. Sopimusjärjestelyn 2 artiklan b kohdan, 4 artiklan d kohdan, 6 artiklan 2 kappaleen sekä 29 artiklan 1 kappaleen määräykset merkitsevät poikkeusta Suomen veroja ja maksuja koskevasta lainsäädännöstä. Sopimusjärjestelyn 30 artiklan sekä 32 artiklan 6 ja 7 kappaleen määräykset

koskevat asiakirjojen jättämistä ja jättämismääräaikoja.

Sopimusjärjestelyn 33 artiklan 1 kappaleen määräykset ovat lisäksi Ahvenanmaan maakunnan osalta ristiriidassa Ahvenanmaan itsehallintolain (670/51) 37—39 §:n säännösten kanssa.

Edellä esitetyistä syistä on tarpeellista, että eduskunta hyväksyy myös Quebecin kanssa tehdyn sopimusjärjestelyn lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

4. Säättämisyjärjestys

Koska Ahvenanmaan itsehallintolaista poikkeamiseen valtiosopimuksen hyväksymisen yhteydessä tarvitaan itsehallintolain 44 §:ssä tarkoitettu menettely, sopimuksen ja sopimusjärjestelyn voimaansaattaminen Ahvenanmaan maakunnassa edellyttää, että ne saatetaan voimaan lailla, joka on säädetty perustuslain säätämisestä määrättyssä järjestyksessä ja joka Ahvenanmaan maakuntapäivien on hyväksyttävä.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään

että eduskunta hyväksyisi ne Ottawassa 28 päivänä lokakuuta 1986 Suomen tasavallan ja Kanadan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen ja Quebecissa 30 päivänä lokakuuta 1986 Suomen tasavallan ja Quebecin välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimusjärjestelyn määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus- ja sopimusjärjestely sisältävät määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Kanadan kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen ja Quebecin kanssa sosiaaliturvasta tehdyn sopimusjärjestelyn eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n ja 69 §:n 1 momentissa määrättyllä tavalla, säädetään:

1 §

Ottavassa 28 päivänä lokakuuta 1986 Suomen tasavallan ja Kanadan välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimuksen ja Quebecissä 30 päivänä lokakuuta 1986 Suomen tasavallan ja Quebecin välillä sosiaaliturvasta tehdyn sopimusjärjestelyn määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 1987

Tasavallan Presidentti

Ulkoasiainministeri

Suomen Tasavallan ja Kanadan välinen

SOSIAALITURVASOPIMUS

Suomen Tasavallan hallitus ja Kanadan hallitus,
jotka ovat päättäneet tehdä yhteistyötä sosiaali-
turvan alalla,
ovat päättäneet tehdä tätä tarkoitusta varten
sopimuksen,
ja ovat sopineet seuraavan:

I OSA

Yleiset määräykset

1 artikla

Määritelmät

1. Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:
- a) "Kanadan hallitus" hallitusta Hänen Majesteettinsa Kuningattaren edustajana Kanadassa ja sitä edustavaa sosiaali- ja terveysministeriä;
 - b) "alue" Kanadan osalta Kanadan aluetta ja Suomen osalta Suomen aluetta;
 - c) "lainsäädäntö" II artiklassa mainittuja lakeja ja määräyksiä;
 - d) "asianomainen viranomainen" Kanadan osalta sen lainsäädännön toimeenpanosta vastaava ministeriä tai ministereitä ja Suomen osalta sosiaali- ja terveysministeriötä;
 - e) "asianomainen vakuutuslaitos" Kanadan osalta asianomaista viranomaista ja Suomen osalta laitosta, josta kysymyksessä olevalla henkilöllä on oikeus saada etuus tai olisi oikeus saada etuus, jos tämä henkilö asuisi Suomessa;
 - f) "hyväksiluetettava kausi" maksu-, vakuutus- tai asumiskautta, tai vastaavaa kautta, jonka perusteella saa oikeuden etuuteen jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön mukaan;

AGREEMENT

on Social Security between the Republic of
Finland and Canada

The Government of the Republic of Finland
and the Government of Canada,
Resolved to co-operate in the field of social
security,
Have decided to conclude an agreement for
this purpose, and
Have agreed as follows:

PART I

General provisions

Article I

Definitions

- For the purposes of this Agreement,
- (a) "Government of Canada" means the Government in its capacity as representative of Her Majesty the Queen in right of Canada and represented by the Minister of National Health and Welfare;
 - (b) "territory" means, as regards Canada, the territory of Canada; and, as regards Finland, the territory of Finland;
 - (c) "legislation" means the laws and regulations specified in Article II;
 - (d) "competent authority" means, as regards Canada, the Minister or Ministers responsible for the administration of the legislation of Canada; and, as regards Finland, the Ministry of Social Affairs and Health;
 - (e) "competent institution" means, as regards Canada, the competent authority; and, as regards Finland, the authority from which the person concerned is entitled to receive a benefit or would be entitled to receive the benefit in question if that person were resident in Finland;
 - (f) "creditable period" means a period of contributions, insurance or residence, or an equivalent period, used to acquire the right to a benefit under the legislation of either Party;

g) "etuus" mitä tahansa rahasuoritusta, eläkettä tai avustusta, josta määrätään jommankumman sopimuspuolen lainsäädännössä, mukaan luettuina kaikki tällaiseen rahasuoritukseen, eläkkeeseen tai avustukseen kuuluvat lisät ja korotukset.

2. Käsitteillä, joita ei tässä artiklassa ole määritelty, on se merkitys, joka niillä on sovellettavan lainsäädännön mukaan.

II artikla

Lainsäädäntö, johon sopimusta sovelletaan

1. Tätä sopimusta sovelletaan seuraavaan lainsäädäntöön:

- a) Kanadan osalta;
 - i) vanhuusturvalakiin ja siihen liittyviin määräyksiin; ja
 - ii) Kanadan työeläkejärjestelmään (Canada Pension Plan) ja siihen liittyviin määräyksiin;
- b) Suomen osalta;
 - i) kansaneläkejärjestelmän vanhuuseläkkeeseen;
 - ii) työeläkejärjestelmään mukaanlukien yrittäjien, valtion, kirkon ja kuntien eläkejärjestelmät sekä merimiesten eläkejärjestelmän; ja

iii) lakiin työnantajan sosiaaliturvamuutoksista.

2. Jollei tämän artiklan 3 kappaleesta muuta johdu, sopimusta sovelletaan myös lakeihin tai määräyksiin jotka peruuttavat, korvaavat, muuttavat, täydentävät tai kokoavat yhteen tämän artiklan 1 kappaleessa mainittua lainsäädäntöä.

3. Tätä sopimusta sovelletaan lakeihin tai määräyksiin, jotka ulottavat voimassaolevaa lainsäädäntöä muihin edunsaajaryhmiin, vain ellei kumpikaan sopimuspuoli ole ilmoittanut kolmen kuukauden kuluessa tällaisten lakien tai määräysten tiedoksi saamisesta toiselle sopimuspuolelle vastustavansa sitä.

III artikla

Henkilöt, joihin sopimusta sovelletaan, ja yhdenvertainen kohtelu

1. Tätä sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet Kanadan tai Suomen lainsäädännön piiriin, sekä jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön mukaisiin huollettaviin ja edunsaajiin.

(g) "benefit" means any cash benefit, pension or allowance for which provision is made in the legislation of either Party and includes any supplements or increases applicable to such a cash benefit, pension or allowance.

2. Any term not defined in this Article has the meaning assigned to it in the applicable legislation.

Article II

Legislation to Which the Agreement Applies

1. This Agreement shall apply to the following legislation:

- (a) with respect to Canada:
 - (i) the Old Age Security Act and the regulations made thereunder; and
 - (ii) the Canada Pension Plan and the regulations made thereunder;
- (b) with respect to Finland:
 - (i) the laws and regulations governing the old age pension of the National Pensions Scheme;
 - (ii) the laws and regulations governing the Employment Pensions Scheme, including the pension schemes for the self-employed and for persons in the employ of the state, the church and the communes, as well as the Seamen's Pensions Scheme; and
 - (iii) the Employer's Social Security Contributions Act.

2. Subject to paragraph 3 of this Article, this Agreement shall apply also to any laws or regulations which amend, consolidate, replace, supplement or supersede the legislation specified in paragraph 1 of this Article.

3. This Agreement shall apply to laws or regulations which extend the existing legislation to other categories of beneficiaries only if no objection on the part of either Party has been communicated to the other Party within three months of notification of such laws or regulations.

Article III

Persons to Whom the Agreement Applies and Equality of Treatment

1. This Agreement shall apply to any person who is or who has been subject to the legislation of Canada or Finland, and to the dependants and survivors of such a person within the meaning of the applicable legislation of either Party.

2. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä henkilö, joka kuuluvat tai ovat kuuluneet sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, sekä heidän huollettavansa ja edunsaajansa, ovat toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisten velvoitteiden alaisia, ja heillä on oikeus tämän lainsäädännön mukaisesti etuuksiin samoin edellytyksin kuin tämän sopimuspuolen omilla kansalaisilla. Edellä sanottua sovelletaan myös sopimuspuolen kansalaisiin, jotka eivät ole kuuluneet tämän sopimuspuolen lainsäädännön piiriin sekä sellaisen kansalaisen huollettaviin ja edunsaajiin.

IV artikla

Etuuksien maksaminen ulkomaille

1. Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, III artiklan 1 kappaleessa tarkoitetun henkilön sopimuspuolen lainsäädännön mukaan saavuttamia etuuksia, mukaan luettuina tämän sopimuksen perusteella saavutetut etuudet, ei saa pienentää, muuttaa, lakkauttaa, peruuttaa eikä takavarikoida ainoastaan sen vuoksi, että edunsaaja asuu toisen sopimuspuolen alueella, ja ne on maksettava toisen sopimuspuolen alueelle.

II OSA

Soveltettavaa lainsäädäntöä koskevat määräykset

V artikla

1. Jollei tämän artiklan seuraavista määräyksistä muuta johdu,

a) työntekijä, joka työskentelee sopimuspuolen alueella, kuuluu tämän työn osalta ainoastaan tämän sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, ja

b) yrittäjä, joka asuu sopimuspuolen alueella ja työskentelee omaan lukuunsa toisen tai kummankin sopimuspuolen alueella, kuuluu tämän työn osalta ainoastaan ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin.

2. Työntekijä, joka kuuluu sopimuspuolen lainsäädännön piiriin ja työskentelee toisen sopimuspuolen alueella saman työnantajan lukuun, kuuluu tämän työskentelyn osalta ainoastaan ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, ikään kuin hän työskentelisi sen alueella. Lähettämissä tapauksissa lähettäjämaan lainsäädäntöä ei sovelleta enempää kuin 24 kuukautta

2. Unless otherwise provided in this Agreement, any person who is or who has been subject to the legislation of a Party, and the dependants and survivors of such a person, shall be subject to the obligations of the legislation of the other Party and shall be eligible for the benefits of that legislation under the same conditions as citizens of the latter Party. The preceding shall also apply to a citizen of a Party who has never been subject to the legislation of that Party, and to the dependants and survivors of such a citizen.

Article IV

Export of Benefits

Unless otherwise provided in this Agreement, benefits acquired by any person described in paragraph 1 of Article III under the legislation of one Party, including benefits acquired by virtue of this Agreement, shall not be subject to any reduction, modification, suspension, cancellation or confiscation by reason only of the fact that the person resides in the territory of the other Party, and they shall be payable in the territory of the other Party.

PART II

Provisions Concerning the Applicable Legislation

Article V

Subject to the following provisions of this Article,

(a) an employed person who works in the territory of one Party shall, in respect of that work, be subject only to the legislation of that Party, and

(b) a self-employed person who ordinarily resides in the territory of one Party and who works for his or her own account in the territory of the other Party or in the territories of both Parties shall, in respect of that work, be subject only to the legislation of the former Party.

2. An employed person who is covered under the legislation of one Party and who performs services in the territory of the other Party for the same employer shall, in respect of those services, be subject only to the legislation of the former Party as though those services were performed in its territory. In the case of an assignment, this coverage may not be maintained for more than

ilman sopimuspuolten asianomaisten viranomaisen edeltäkäsän antamaa suostumusta.

3. Jos henkilö tämän sopimuksen määräyksistä huolimatta kuuluisi kummankin sopimuspuolen lainsäädännön piiriin taivan miehistön jäsenenä työskennellessään, hän kuuluu tämän työskentelyn osalta ainoastaan Suomen lainsäädännön piiriin, jos laiva käyttää Suomen lippua, ja muissa tapauksissa vain Kanadan lainsäädännön piiriin.

4. Valtion palveluksessa toisessa sopimusvaltiossa suoritettavien tehtävien osalta henkilö kuuluu viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin ainoastaan, jos hän on sen valtion kansalainen tai asuu sen alueella. Jälkimmäisessä tapauksessa hän kuitenkin voi valita kuulumisen ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, jos hän on sen kansalainen.

5. Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset voivat yhteisellä sopimuksella poiketa tämän artiklan edellä olevista määräyksistä henkilöiden tai henkilöryhmien osalta.

VI artikla

Eräiden asumiskausien määrittely Kanadan lainsäädännön osalta

Kanadan vanhuusturvalain mukaisten etuuk-sien laskemiseksi:

a) jos henkilö kuuluu Kanadan työeläkejärjestelmän tai Kanadan osavaltion vastaavan järjestelmän piiriin asuessaan Suomen alueella, tämä asumisaika luetaan hyväksi Kanadassa asumisai- kana kysymyksessä olevan henkilön sekä hänen kanssaan asuvien puolison ja huollettavien osalta, jotka eivät kuulu työskentelynsä perusteella Suo- men lainsäädännön piiriin;

b) jos henkilö kuuluu Suomen lainsäädännön piiriin asuessaan Kanadan alueella, tätä asumista ei lueta hyväksi asumisena Kanadassa kysymyk- sessä olevan henkilön eikä hänen kanssaan asu- vien puolison ja huollettavien osalta, jotka eivät kuulu työskentelynsä perusteella Kanadan työelä- kejärjestelmän tai Kanadan osavaltion vastaavan järjestelmän piiriin.

24 months without the prior consent of the competent authorities of both Parties.

3. A person who, but for this Agreement, would be subject to the legislation of both Parties in respect of employment as a member of the crew of a ship shall, in respect of that employment, be subject only to the legislation of Finland if the ship flies the flag of Finland and only to the legislation of Canada in any other case.

4. An employed person shall, in respect of the duties of a government employment performed in the territory of the other Party, be subject to the legislation of the latter Party only if he or she is a citizen thereof or ordinarily resides in its territory. In the latter case that person may, however, elect to be subject only to the legisla- tion of the former Party if he or she is a citizen thereof.

5. The competent authorities of the Parties may, by common agreement, modify the applica- tion of the provisions of this Article with respect to any persons or categories of persons.

Article VI

Definition of Certain Periods of Residence with Respect to the Legislation of Canada

For the purpose of calculating benefits under the Old Age Security Act:

(a) if a person is subject to the Canada Pension Plan or to the comprehensive pension plan of a province of Canada during any period of residen- ce in the territory of Finland, that period shall be accepted as a period of residence in Canada for that person as well as for that person's spouse and dependants who reside with him or her and who are not subject to the legislation of Finland by reason of employment;

(b) if a person is subject to the legislation of Finland during any period of residence in the territory of Canada, that period shall not be accepted as a period of residence in Canada for that person and for that person's spouse and dependants who reside with him or her and who are not subject to the Canada Pension Plan or to the comprehensive pension plan of a province of Canada by reason of employment.

III OSA

Etuuksia koskevat määräykset

1 osasto

Kanadan lainsäädännön mukaiset etuudet

VII artikla

1. Jos henkilöllä ei ole oikeutta etuuteen Kanadan lainsäädännön mukaisten hyväksiluetta-
vien kausien perusteella, oikeus tähän etuuteen
määrätään laskemalla yhteen nämä kaudet ja
tämän artiklan 2 kappaleessa tarkoitetut kaudet
edellyttäen, etteivät ne ole päällekkäisiä.

2. a) Määrätessä oikeudesta vanhuusturvain
mukaiseen etuuteen hyväksytään Kanadan alu-
eella täytetyiksi asumiskausiksi asumiskaudet
Suomen alueella sen iän jälkeen, jolloin asumis-
kaudet Kanadassa ovat tämän lain mukaan hy-
väksiluettavia.

b) Määrätessä oikeudesta työeläkejärjestel-
män mukaiseen etuuteen kalenterivuosi, johon
sisältyy vähintään kolme Suomen työeläkejärjes-
telmän piiriin kuuluvaa kuukautta tai kuukautta,
jolta on suoritettu maksuja tähän järjestelmään,
rinnastetaan vuoteen, jolta on Kanadan työeläke-
järjestelmän mukaan maksettu maksuja.

VIII artikla

Vanhuusturvain mukaiset etuudet

1. a) Jos henkilöllä on oikeus eläkkeeseen
Kanadassa vanhuusturvain mukaan muutoin
kuin tämän sopimuksen määräysten perusteella,
mutta hänellä ei ole riittävästi asumiskausia
Kanadassa, jotta etuus tämän lain mukaan mak-
settaisiin ulkomaille, hänelle maksetaan Kanadan
alueen ulkopuolelle osaeläke edellyttäen, että VII
artiklan mukaan yhteenlasketut, kummankin so-
pimuspuolen alueella täytetyt asumiskaudet vas-
taavat vähintään vanhuusturvalaissa eläkkeen ul-
komaille maksamiseksi edellytettyä Kanadassa
asumisen vähimmäisaikaa.

b) Maksettavan eläkkeen määrä lasketaan tässä
tapauksessa vanhuusturvain osaeläkkeen maksa-
mista koskevien määräysten mukaisesti ainoas-
taan tämän lain mukaan hyväksiluetta-
vien kausien perusteella.

2. a) Jos henkilöllä ei ole oikeutta vanhuustur-
vaeläkkeeseen tai puolison avustukseen yksin-

PART III

Provisions Concerning Benefits

Chapter 1

Benefits under the Legislation of Canada

Article VII

If a person is not entitled to a benefit on the
basis of the periods creditable under the legisla-
tion of Canada, eligibility for that benefit shall
be determined by totalizing these periods and
those stipulated in paragraph 2 of this Article,
provided that the periods do not overlap.

2. (a) For purposes of determining eligibility
for a benefit under the Old Age Security Act, a
period of residence in the territory of Finland,
after the age at which periods of residence in
Canada are creditable for purposes of that Act,
shall be accepted as a period of residence in the
territory of Canada.

(b) For purposes of determining eligibility for
a benefit under the Canada Pension Plan, a
calendar year including at least three months
which are creditable under the Employment
Pensions Scheme of Finland or in which con-
tributions have been made to that Scheme shall
be accepted as a year for which contributions
have been made under the Canada Pension Plan.

Article VIII

Benefits under the Old Age Security Act

1. (a) If a person is entitled to payment of a
pension in Canada under the Old Age Security
Act without recourse to the provisions of this
Agreement, but has not accumulated sufficient
periods of residence in Canada to qualify for
payment of the pension abroad under that Act, a
partial pension shall be paid to that person
outside the territory of Canada if the periods of
residence in the territories of the Parties, when
totalized as provided in Article VII, are at least
equal to the minimum period of residence in
Canada required by the Old Age Security Act for
payment of a pension abroad.

(b) The amount of the pension payable shall,
in this case, be calculated in conformity with the
provisions of the Old Age Security Act governing
the payment of a partial pension, exclusively on
the basis of the periods creditable under that
Act.

2. (a) If a person is not entitled to an Old Age
Security pension or a spouse's allowance solely on

omaan Kanadassa täytettyjen asumiskausien perusteella, osaeläke tai puolison avustus maksetaan hänelle edellyttäen, että VII artiklan mukaan yhteenlasketut, kummankin sopimuspuolen alueella täytetyt asumiskaudet vastaavat vähintään vanhuusturvalaissa eläkkeen tai puolison avustuksen maksamiseksi edellytettyä Kanadassa asumisen vähimmäisaikaa.

b) Maksettavan eläkkeen tai puolison avustuksen määrä lasketaan tässä tapuksessa vanhuusturvalain osaeläkkeen tai puolison avustuksen maksamista koskevien määräysten mukaisesti ainoastaan tämän lain mukaan hyväksiluettavien kausien perusteella.

3. a) Huolimatta tämän sopimuksen muista määräyksistä Kanadan asianomainen laitos ei ole velvollinen maksamaan vanhuusturvaeläkettä alueensa ulkopuolelle, elleivät vanhuusturvalain mukaan hyväksiluettavat kaudet ole vähintään viittä vuotta ja elleivät VII artiklan mukaan yhteenlasketut, kummankin sopimuspuolen alueella täytetyt vakuutuskaudet vastaa vähintään vanhuusturvalaissa eläkkeen ulkomaille maksamiseksi edellytettyä Kanadassa asumisen vähimmäisaikaa.

b) Puolison avustus ja taattu tulonlisä maksetaan Kanadan alueen ulkopuolelle vanhuusturvalain sallimassa määrin.

IX artikla

Kanadan työeläkejärjestelmän mukaiset etuudet

1. Jos henkilöllä ei ole oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen, perhe-eläkkeeseen tai hautausavustukseen yksinomaan Kanadan työeläkejärjestelmän mukaan hyväksiluettujen kausien perusteella, mutta hänellä on oikeus tähän etuuteen, kun hyväksiluettavat kaudet VII artiklan mukaisesti lasketaan yhteen, Kanadan asianomainen vakuutuslaitos maksaa etuutena tämän etuuden ansioihin suhteutetun osan laskettuna Kanadan työeläkejärjestelmän määräysten mukaisesti ainoastaan tämän järjestelmän mukaan eläkkeen perusteena olevien tulojen nojalla.

2. Tämän artiklan perusteella ei makseta mitään etuutta, ellei vakuutusmaksun maksaja ole saavuttanut ikää, jolloin hänen Kanadan työeläkejärjestelmässä määriteltä vakuutusmaksukelpoinen kautensa vastaa vähintään Kanadan lainsä-

the basis of periods of residence in Canada, a partial pension or a spouse's allowance shall be paid to that person if the periods of residence in the territories of the Parties, when totalized as provided in Article VII, are at least equal to the minimum period of residence in Canada required by the Old Age Security Act for payment of a pension or a spouse's allowance.

(b) The amount of the pension or the spouse's allowance payable shall, in this case, be calculated in conformity with the provisions of the Old Age Security Act governing the payment of a partial pension or a spouse's allowance, exclusively on the basis of the periods creditable under that Act.

3. (a) Notwithstanding any other provision of this Agreement, the competent institution of Canada shall not be liable to pay an Old Age Security pension outside the territory of Canada unless the periods creditable under the Old Age Security Act are at least equal to five years and unless the periods of residence in the territories of the Parties, when totalized as provided in Article VII, are at least equal to the minimum period of residence in Canada required by the Old Age Security Act for payment of a pension abroad.

(b) The spouse's allowance and the guarantee income supplement shall be paid outside the territory of Canada only to the extent permitted by the Old Age Security Act.

Article IX

Benefits Under the Canada Pension Plan

If a person is not entitled to a disability pension, survivor's pension, or death benefit solely on the basis of the periods creditable under the Canada Pension Plan, but is entitled to that benefit through totalizing creditable periods as provided in Article VII, the competent institution of Canada shall pay as the benefit the amount of the earnings-related portion of such benefit calculated in conformity with the provisions of the Canada Pension Plan, exclusively on the basis of the pensionable earnings under that Plan.

2. No benefit shall be paid under this Article unless the contributor has reached an age at which his or her contributory period, as defined in the Canada Pension Plan, is at least equal to the minimum period required under the Canada

dännön mukaan kysymyksessä olevaa etuutta koskevan oikeuden saamiseksi laadittua vähimmäisodotusaikaa.

2 osasto

Suomen lainsäädännön mukaiset etuudet

X artikla

Kansaneläkejärjestelmän etuudet

1. Kanadan kansalainen, jolle on Suomessa asuessaan myönnetty vanhuuseläke Suomen kansaneläkelain mukaan, säilyttää muuttaessaan Kanadaan oikeuden tähän eläkkeeseen samoin edellytyksin kuin Suomesta Kanadaan muuttava Suomen kansalainen.

2. Kanadassa tai Suomessa asuvalla Kanadan kansalaisella, joka ei täytä Suomen kansaneläkelain vanhuuseläkkeen saamiseksi säädetyjä Suomessa asumista koskevia edellytyksiä, on muiden edellytysten täytyessä oikeus vanhuuseläkkeen pohjaosaan, jos hän täytenään 16 vuotta on asunut Suomessa yhdenjaksoisesti vähintään viisi vuotta.

IV OSA

Hallinnolliset ja muut määräykset

XI artikla

1. Tämän sopimuksen soveltamisesta vastaavat asianomaiset viranomaiset ja laitokset:

a) antavat toisilleen soveltamansa lainsäädännön sallimassa määrin kaikki tämän sopimuksen soveltamiseksi tarpeelliset tiedot;

b) auttavat toisiaan kaikissa tämän sopimuksen tai tässä sopimuksessa sovellettavan lainsäädännön mukaisten etuuksien määrittämisessä ja maksamisessa, ikään kuin olisi kysymys niiden oman lainsäädännön soveltamisesta;

c) antavat toisilleen niin pian kuin mahdollista kaiken tiedon toimenpiteistä, joihin ne ovat ryhtyneet tämän sopimuksen soveltamiseksi, ja niiden kysymykseen tulevan lainsäädännön muutoksista, jos muutoksilla on vaikutusta tämän sopimuksen soveltamiseen.

Pension Plan for entitlement to the benefit in question.

Chapter 2

Benefits Under the Legislation of Finland

Article X

Benefits Under the National Pensions Scheme

1. If a Canadian citizen is granted an old age pension under the Finnish National Pensions Act while residing in Finland and he or she subsequently takes up residence in the territory of Canada, the pension shall be paid to that person in Canada under the same conditions and in the same amount as to a Finnish citizen who takes up residence in Canada.

2. If a Canadian citizen residing in the territory of either Party is not entitled to an old age pension under the Finnish National Pensions Act solely on the basis of periods of residence in Finland completed immediately prior to the application for a pension, the basic amount of the pension shall be paid to the person, on application, provided that the other qualifications under Finnish legislation have been met and the person was a resident of Finland for a continuous period of at least five years after having reached the age of 16.

PART IV

Administrative and Miscellaneous Provisions

Article XI

1. The competent authorities and institutions responsible for the application of this Agreement:

(a) shall, to the extent permitted by the legislation which they administer, communicate to each other any information necessary for the application of this Agreement;

(b) shall lend their good offices and furnish assistance to one another with regard to the determination or payment of any benefit under this Agreement or the legislation to which this Agreement applies as if the matter involved the application of their own legislation;

(c) shall communicate to each other, as soon as possible, all information about the measures taken by them for the application of this Agreement or about changes in their respective legislation insofar as these changes affect the application of this Agreement.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen b kohdassa tarkoitettu apu on maksutonta, elleivät sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset ole sopineet tiettyjen kustannusten korvaamisesta.

3. Jollei sopimuspuolen lainsäädäntö edellytä julkistamista, kaikki yksityishenkilöitä koskevat tiedot, jotka toimitetaan tämän sopimuksen mukaisesti toiselle sopimuspuolelle, ovat luottamuksellisia ja niitä käytetään vain tämän sopimuksen ja sen piiriin kuuluvan lainsäädännön soveltamiseen.

XII artikla

1. Sopimuspuolten kysymykseen tulevat viranomaiset sopivat toimeenpanosopimuksessa tämän sopimuksen soveltamiseen tarvittavista toimenpiteistä.

2. Toimeenpanosopimuksessa nimitään sopimuspuolten yhdyselimet.

XIII artikla

1. Kaikki veroja, leimamaksuja, konsulivirastojen maksuja tai hallinnollisia maksuja koskevat vapautukset tai alennukset, jotka on määrätty sopimuspuolen lainsäädännössä tämän lainsäädännön soveltamiseksi tarvittavista todistuksista ja asiakirjoista, ulotetaan koskemaan toisen sopimuspuolen lainsäädännön soveltamiseksi tarvittavia todistuksia ja asiakirjoja.

2. Tämän sopimuksen soveltamiseksi tarvittavien virallisuontoisten todistusten ja asiakirjojen ei tarvitse olla diplomaattisten tai konsulivirastomaisten oikeaksi todistamia tai vastaavilla tavoilla vahvistettuja.

XIV artikla

Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset ja laitokset voivat sopimusta soveltaessaan olla suoraan yhteydessä keskenään millä tahansa sopimuspuolten virallisista kielistä.

XV artikla

1. Sopimuspuolen lainsäädännön mukaan tämän sopimuspuolen asianomaiselle viranomaiselle tai laitokselle määräajassa jätettävä hakemus, ilmoitus tai valitus, joka on samassa määrä-

2. The assistance referred to in sub-paragraph 1 (b) of this Article shall be provided free of charge, subject to any agreement reached between the competent authorities of the Parties for the reimbursement of certain types of expenses.

3. Unless disclosure is required under the laws of a Party, any information about an individual which is transmitted in accordance with this Agreement to that Party by the other Party is confidential and shall be used only for purposes of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies.

Article XII

1. The relevant authorities of the Parties shall establish, by means of an administrative arrangement, the measures necessary for the application of this Agreement.

2. The liaison agencies of the Parties shall be designated in that arrangement.

Article XIII

1. Any exemption from or reduction of taxes, legal dues, consular fees or administrative charges for which provision is made in the legislation of one Party in connection with the issuing of any certificate or document required to be produced for the application of that legislation shall be extended to certificates or documents required to be produced for the application of the legislation of the other Party.

2. Any acts or documents of an official nature required to be produced for the application of this Agreement shall be exempt from any authentication by diplomatic or consular authorities or similar formality.

Article XIV

For the application of this Agreement, the competent authorities and institutions of the Parties may communicate directly with one another in any of the official languages of either Party.

Article XV

Any claim, notice or appeal which should, for the purposes of the legislation of one Party, have been presented within a prescribed period to a competent authority or institution of that Party,

ajassa jätetty toisen sopimuspuolen asianomaiselle viranomaiselle tai laitokselle, katsotaan ensiksi mainitun sopimuspuolen viranomaiselle tai laitokselle jätetyksi.

2. Sopimuspuolen lainsäädännön mukaista etuutta koskeva hakemus katsotaan toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaista etuutta koskevaksi hakemukseksi, jos kysymyksessä oleva henkilö jättää kuuden kuukauden kuluessa ensiksi mainitun hakemuksen tekemisestä myös viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaista etuutta koskevan hakemuksen.

3. Kaikissa tämän artiklan 1 tai 2 kappaleen määräysten tarkoittamissa tapauksissa tulee sen viranomaisen tai laitoksen, jolle hakemus, ilmoitus tai väittös on jätetty, toimittaa se viipymättä toisen sopimuspuolen viranomaiselle tai laitokselle.

4. Laskettaessa Suomen vakuutuslaitoksen maksettavaa Suomen lainsäädännön mukaista korotusta eläkkeen tai muun etuuden käsittelyn viivästymsajalta hakemus, joka on jätetty asianomaiselle viranomaiselle tai laitokselle Kanadassa, katsotaan tämän lainsäädännön määräysten tarkoituksiin sovellettaessa kysymyksessä olevan korotuksen suhteen jätetyksi silloin, kun se on saapunut tarpeellisine liitteineen asianomaiselle suomalaiselle vakuutuslaitokselle.

XVI artikla

1. Sopimuspuolen laitoksen tai viranomaisen on täytettävä tämän sopimuksen mukaiset velvoitteensa oman maansa valuutassa.

2. Etuudet on maksettava edunsaajille vähentämättä niistä hallinnollisia kustannuksia, jotka saattavat aiheutua etuuksien maksamisesta.

XVII artikla

Sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset ratkaisevat, sinä määrin kuin mahdollista, ongelmat, jotka syntyvät tätä sopimusta tulkittaessa tai sovellettaessa, noudattaen sen henkeä ja perusperiaatteita.

XVIII artikla

Suomen kysymykseen tuleva viranomainen ja Kanadan osavaltio voivat tehdä keskenään sopimusjärjestelyjä mistä tahansa Kanadan osavaltiolainsäädäntöön kuuluvasta sosiaaliturvaa koskevasta kysymyksestä edellyttäen, että nämä sopimusjärjestelyt eivät ole ristiriidassa tämän sopimuksen määräysten kanssa.

3 370814J

but which is presented within the same period to a competent authority or institution of the other Party, shall be treated as if it had been presented to the authority or institution of the first Party.

2. A claim for a benefit payable under the legislation of one Party shall be deemed to be a claim for the corresponding benefit payable under the legislation of the other Party provided that the person concerned, within six months of submitting the claim under the legislation of the first Party, submits a claim for a corresponding benefit under the legislation of the latter Party.

3. In any case to which paragraph 1 or 2 of this Article applies, the authority or institution to which the claim, notice or appeal has been submitted shall transmit it without delay to the authority or institution of the other Party.

4. When, under the legislation of Finland, an additional amount is payable by an institution in Finland because of delay in processing a claim for a pension or other benefit, a claim submitted to the competent authority or institution of Canada shall, for purposes of applying the provisions of that legislation relating to such an additional amount, be deemed to have been presented on the date when that claim, along with all necessary enclosures, is delivered to the competent institution of Finland.

Article XVI

1. The institution or authority of a Party shall discharge its obligations under this Agreement in the currency of that Party.

2. Benefits shall be paid to beneficiaries free from any deduction for administrative expenses that may be incurred in paying the benefits.

Article XVII

The competent authorities of the Parties shall resolve, to the extent possible, any difficulties which arise in interpreting or applying this Agreement according to its spirit and fundamental principles.

Article XVIII

The relevant authority of Finland and a province of Canada may conclude understandings concerning any social security matter within provincial jurisdiction in Canada insofar as those understandings are not inconsistent with the provisions of this Agreement.

V OSA
Siirtymä- ja loppumääräykset

XIX artikla

1. Ennen tämän sopimuksen voimaantulopäivää täytetyt vakuutuskaudet otetaan huomioon määrättäessä oikeudesta etuuteen sopimuksen perusteella.

2. Tämän sopimuksen määräykset eivät perusta oikeutta etuuden saamiseen tämän sopimuksen voimaantuloa edeltävältä ajalta.

3. Jollei tämän artiklan 2 kappaleen määräyksistä muuta seuraa, muu etuus kuin kertasuoritus, maksetaan tämän sopimuksen mukaisesti, kun kysymys on tapahumista ennen tämän sopimuksen voimaantuloa.

XX artikla

Päättöpöytäkirja muodostaa tämän sopimuksen erottamattoman osan.

XXI artikla

1. Tämä sopimus tulee voimaan XII artiklassa tarkoitettun toimeenpanosopimuksen tekemisen jälkeen sitä kuukautta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona sopimuspuolet saavat toisiltaan kirjallisen ilmoituksen tämän sopimuksen voimaansaattamiseksi vaadittavien kaikkien lainsäädännöllisten ja perustuslaillisten edellytysten täyttämistä.

2. Tämä sopimus on voimassa ilman aikarajoituksia. Kumpikin sopimuspuoli voi sanoa sen irti diplomaattista noortia käyttäen 12 kuukauden irtisanomisajalla.

3. Jos tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, pysyvät henkilön sopimuksen määräysten perusteella saamat oikeudet etuuteen voimassa ja oikeuksista, jotka tällöin sopimuksen määräysten mukaan ovat olleet kertymässä, ryhdytään neuvotteluihin.

4. Tämän sopimuksen tullessa voimaan se korvaa Kanadan hallituksen ja Suomen hallituksen välisen Ottawassa 31 päivänä joulukuuta 1966 allekirjoitetun sopimuksen, joka koskee Kanadan työeläkejärjestelmää.

Edellä olevan vakuudeksi ovat allekirjoittaneet hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina nimikirjoituksellaan vahvistaneet tämän sopimuksen.

PART V
Transitional and Final Provisions

Article XIX

1. Any creditable period completed before the date of entry into force of this Agreement shall be taken into account for the purpose of determining the right to a benefit under the Agreement.

2. No provision of this Agreement shall confer any right to receive payment of a benefit for a period before the date of entry into force of the Agreement.

3. Subject to paragraph 2 of this Article, a benefit, other than a lump sum payment, shall be paid under this Agreement in respect of events which happened before the date of entry into force of the Agreement.

Article XX

The Final Protocol shall form an integral part of this Agreement.

Article XXI

1. This Agreement shall enter into force, after the conclusion of the administrative arrangement referred to in Article XII, on the first day of the second month following the month in which each Party shall have received from the other Party written notification that it has complied with all statutory and constitutional requirements for the entry into force of this Agreement.

2. This Agreement shall remain in force without any limitation on its duration. It may be denounced at any time by either Party giving 12 months' notice by a diplomatic note to the other Party.

3. In the event of the termination of this Agreement, any right acquired by a person in accordance with its provisions shall be maintained and negotiations shall take place for the settlement of any rights then in course of acquisition by virtue of those provisions.

4. With the entry into force of this Agreement, it shall supersede the Agreement between the Government of Canada and the Government of Finland relating to the Canada Pension Plan, signed in Ottawa on December 31, 1966.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Tehy Ottawaassa 28 päivänä lokakuuta 1986 kahtena englannin, ranskan ja suomen kielisenä kappaleena kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Done in two copies at Ottawa this 28th day of October 1986, in the English, French and Finnish languages, each text being equally authentic.

Suomen Tasavallan hallituksen puolesta:

Matti Puhakka

For the Government of the Republic of Finland

Matti Puhakka

Kanadan hallituksen puolesta:

Jake Epp

For the Government of Canada

Jake Epp

PÄÄTTÖPÖYTÄKIRJA

sosiaaliturvasopimukseen
Suomen Tasavallan ja Kanadan välillä

Allekirjoittaessaan Suomen Tasavallan ja Kanadan välisen sosiaaliturvasopimuksen allekirjoittaneet ovat sopineet seuraavaa:

1. III artiklan 2 kappaletta ei sovelleta:
 - a) antamaan oikeutta valita kuuluminen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin V artiklan 4 kappaleen mukaisesti henkilölle, joka ei ole tämän sopimuspuolen kansalainen;
 - b) antamaan oikeutta suomalaisen eläkkeeseen X artiklan 2 kappaleen mukaisesti henkilölle, joka ei ole Kanadan kansalainen;
 - c) antamaan oikeutta kuulua Suomen kansaneläkejärjestelmän piiriin henkilölle, joka työskentelee Suomen ulkopuolella ja joka ei ole Suomen kansalainen.
2. Sovellettaessa III artiklan 2 kappaletta ei oteta, Suomen ollessa kysymyksessä, huomioon Suomen Tasavallan kolmansien valtioiden kanssa tekemiä sosiaaliturvasopimuksia tai vastaavia kansainvälisiä järjestelyjä, eikä lakeja tai määräyksiä, jotka muuttavat II artiklan 1 b kohdassa tarkoitettua lainsäädäntöä näiden sopimusten soveltamiseksi.

3. Sopimuksen V artiklan osalta:

- a) ainoastaan Suomen alueella asuva henkilö kuuluu Suomen kansaneläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön piiriin; Tätä sovelletaan vaikka hän samaan aikaan kuuluisi Kanadan lainsäädännön piiriin siellä tehtävän työn perusteella;
- b) yrittäjä, joka kuuluu 1 kappaleen b kohdan mukaan Suomen työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön piiriin omaan lukuunsa tekemänsä työn perusteella, kuuluu tämän lainsäädännön piiriin vain Suomen alueella tehdyn sellaisen työn perusteella;

FINAL PROTOCOL

to the Agreement on social security
between the Republic of Finland and Canada

At the time of signing the Agreement on Social Security between the Republic of Finland and Canada, the undersigned have agreed upon the following points:

1. Paragraph 2 of Article III shall not apply:
 - (a) to extend the right to elect to be subject to the legislation of a Party under paragraph 4 of Article V to a person who is not a citizen of that Party;
 - (b) to extend the entitlement to a Finnish pension under paragraph 2 of Article X to a person who is not a Canadian citizen;
 - (c) to extend the right to be subject to the Finnish National Pensions Scheme to a person working outside the territory of Finland who is not a Finnish citizen.
2. In the application of paragraph 2 of Article III, as regards Finland, no account shall be taken of social security agreements or comparable international instruments concluded between the Republic of Finland and third States, or of laws or regulations which amend the legislation specified in sub-paragraph 1 (b) of Article II for the purpose of giving effect to such agreements or instruments.

3. With reference to Article V of the Agreement:

- (a) only a person who is ordinarily resident in the territory of Finland shall be subject to the legislation concerning the Finnish National Pensions Scheme; this shall apply even if, at the time, that person is subject to the legislation of Canada in respect of work done in the territory of Canada;
- (b) a self-employed person who is subject to the legislation concerning the Finnish Employment Pensions Scheme pursuant to paragraph 1 (b) in respect of work done for his or her own account shall be subject to that legislation in respect of such work only to the extent that it is done within the territory of Finland; and

c) jos työntekijä, joka Kanadan alueella tekemänsä työn osalta kuuluu Kanadan lainsäädännön piiriin, tästä huolimatta katsotaan Suomen lain mukaan Suomen alueella asuvaksi, Suomen lainsäädännön mukaisia sosiaaliturvamaksuja ei makseta tästä työstä saadun tuon osalta.

4. IV artikla ja X artiklan 1 kappale eivät anna Kanadan alueella asuvalle henkilölle oikeutta eläkeläisten asumistukilain mukaiseen asumistukseen.

5. Kun on kysymys Suomesta, sopimus Kanadan kanssa ja XVIII artiklan mukaisesti Kanadan osavaltioiden kanssa tehdyt sopimusjärjestelyt voivat koskea mitä tahansa sosiaaliturvan alaa liittovaltion tai osavaltioiden lainsäädännössä Kanadassa.

Edellä olevan vakuudeksi ovat allekirjoittaneet hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina nimikirjoituksellaan vahvistaneet tämän päätöstyöytäkirjan.

Tehty Ottawassa 28 päivänä lokakuuta 1986 kahtena englannin, ranskan ja suomen kielisenä kappaleena kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen Tasavallan hallituksen puolesta:

Matti Puhakka

Kanadan hallituksen puolesta:

Jake Epp

(c) where an employed person, while subject to the legislation of Canada in respect of work performed in the territory of Canada, is nevertheless deemed to be resident in the territory of Finland according to Finnish law, no contribution shall be payable under the legislation of Finland in respect of income from that work.

4. Article IV and paragraph 1 of Article X shall not entitle a person residing in the territory of Canada to a housing allowance under the Pensioners' Housing Allowances Act.

5. As regards Finland, the Agreement with Canada and understandings with provinces of Canada concluded pursuant to Article XVIII may include any aspect of social security within federal and provincial jurisdictions, respectively, in Canada.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Final Protocol.

Done in two copies at Ottawa this 28th day of October 1986, in the English, French and Finnish languages, each text being equally authentic.

For the Government of the Republic of Finland

Matti Puhakka

For the Government of Canada

Jake Epp

Suomen ja Quebecin välinen
SOSIAALITURVASOPIMUSJÄRJESTELY

Suomen tasavallan hallitus ja Quebecin hallitus,

jotka ovat halunneet helpottaa henkilöiden liikkumista Suomen tasavallan ja Quebecin välillä;

ja jotka ovat päättäneet taata kansalaisilleen Suomen tasavallan ja Quebecin sosiaaliturvalainsäädännön yhteensovittamisen tuomat edut;

ovat sopineet seuraavan:

I OSA

Yleiset määräykset

1 artikla

Jollei asiayhteydestä muuta seuraa, tässä sopimusjärjestelyssä tarkoitetaan:

a) "asianomainen viranomainen":

Quebecin osalta 2 artiklan a kohdassa tarkoitettua lainsäädännön soveltamisesta vastaavaa ministeriä; Suomen osalta sosiaali- ja terveysministeriötä;

b) "asianomainen vakuutuslaitos":

Quebecin osalta 2 artiklan a kohdassa tarkoitettua lainsäädännön toimeenpanosta vastaavaa ministeriötä tai laitosta;

Suomen osalta 2 artiklan b kohdassa tarkoitettua lainsäädännön toimeenpanosta vastaavaa vakuutuslaitosta tai viranomaista;

c) "hyväksiluettava kausi":

Quebecin osalta jokaista vuotta, jolta on maksettu vakuutusmaksuja tai joilta on maksettu työkyvyttömyyseläkettä Quebecin työeläkejärjestelmästä tai jokaista vastaavaksi katsottua vuotta;

Suomen osalta maksu-, vakuutus- tai asumis-

ENTENTE

en matière de Sécurité Sociale
entre la Finlande et le Québec

Le Gouvernement de la République de Finlande et Le Gouvernement du Québec,

Soucieux de faciliter la mobilité des personnes entre la République de Finlande et le Québec,

Désireux d'assurer à leurs ressortissants respectifs les bénéfices de la coordination des législations de sécurité sociale de la République de Finlande et du Québec,

Conviennent des dispositions suivantes:

TITRE I

Dispositions Générales

Article 1

1. Dans cette Entente, à moins que le contexte n'indique un sens différent, les expressions suivantes signifient:

a) "autorité compétente": pour le Québec, le ministre chargé de l'application de la législation mentionnée à l'alinéa a) de l'article 2; pour la Finlande, le ministère des Affaires sociales et de la Santé;

b) "institution compétente": pour le Québec, le ministère ou l'organisme chargé de l'administration de chaque législation mentionnée à l'alinéa a) de l'article 2; pour la Finlande, l'institution ou l'autorité responsable de la mise en application de la législation mentionnée à l'alinéa b) de l'article 2;

c) "période d'assurance": pour le Québec, toute année à l'égard de laquelle des cotisations ont été versées ou pour laquelle une rente d'invalidité a été payée en vertu de la Loi sur le régime de rentes du Québec, ou toute année reconnue comme équivalente; pour la Finlande,

kautta, tai vastaavaa kautta, jonka perusteella voi saada oikeuden etuuteen Suomen lainsäädännön mukaan;

d) "etuus tai eläke":

mukaanlukien kaikki sopimuspuolten lainsäädännön mukaiset laajennukset, lisät tai korotukset sekä kaikki kerrasuoritukset;

e) "kansalainen":

Quebecin osalta Kanadan kansalaista joka asuu Quebecissä;

Suomen osalta Suomen kansalaista.

Käsitteillä, joita ei sopimusjärjestelyssä ole määritelty, on se merkitys, joka niillä on sovellettavan lainsäädännön mukaan.

2 artikla

Tätä sopimusjärjestelyä sovelletaan seuraavaan lainsäädäntöön:

a) Quebecin osalta lainsäädäntöön, joka koskee Quebecin työeläkejärjestelmää, työtaturmia ja ammattitauteja, sairausvakuutusta, sairaalahoitovakuutusta ja muita sairaanhoitopalveluja;

b) Suomen osalta lainsäädäntöön, joka koskee työeläkejärjestelmää -mukaanlukien yrittäjien ja valtion, kirkon ja kuntien palveluksessa olevien henkilöiden eläkejärjestelmä sekä merimiesten eläkejärjestelmä -tapaturma- ja ammattitautivakuutusta, maatalousyrittäjien tapaturmavakuutusta, yleisiä sairaala- ja kansanterveyspalveluja, invalidihuoltoa ja sairausvakuutusta lukuunottamatta äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa; näihin mukaanlukien laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta.

3 artikla

1. Tätä sopimusjärjestelyä sovelletaan myös lakeihin ja määräyksiin, jotka muuttavat, täydentävät tai korvaavat lainsäädäntöä.

2. Kuitenkin sitä sovelletaan

a) uutta sosiaaliturvan alaa koskeviin lakeihin ja määräyksiin vain silloin, jos sopimusjärjestelyä vastaavasti muutetaan;

b) sopimuspuolen lakeihin tai määräyksiin, jotka ulottavat voimassaolevat järjestelmät koskemaan uusia edunsaajaryhmiä, vain siinä tapauksessa, ettei tämä sopimuspuoli kolmen kuukauden kuluessa tällaisen lain tai määräyksen virallisesta julkaisemisesta ole ilmoittanut toiselle sopimuspuolelle vastustavansa sitä.

toute période de cotisations, d'assurance ou de résidence, ou une période équivalente, permettant d'acquérir le droit à une prestation en vertu de la législation de la Finlande;

d) "prestation ou pension": inclut tout complément, supplément ou majoration prévu par la législation de chacune des Parties ainsi que tout montant forfaitaire;

e) "ressortissant": pour le Québec, un citoyen canadien qui réside au Québec; pour la Finlande, un citoyen de la Finlande,

et tout terme non défini dans l'Entente a le sens qui lui est donné dans la législation applicable.

Article 2

L'Entente s'applique à la législation mentionnée ci-après:

a) pour le Québec, la législation relative au Régime de rentes, aux accidents du travail et maladies professionnelles, à l'assurance maladie, à l'assurance hospitalisation et aux autres services de santé;

b) pour la Finlande, la législation relative au Régime de pensions du travail, incluant les régimes de pensions des travailleurs autonomes et des personnes à l'emploi de l'Etat, de l'Eglise, et des communes, ainsi que le Régime de pensions des marins, l'assurance des accidents du travail, l'assurance des maladies professionnelles, l'assurance des accidents du travail des fermiers, l'Hôpital général et la Santé publique, le bien-être des personnes invalides et l'assurance maladie, à l'exception des allocations maternelles, paternelles et parentales; est également incluse la Loi sur les cotisations de sécurité sociale de l'employeur.

Article 3

1. L'Entente s'applique également à tout acte législatif ou réglementaire modifiant, complétant ou remplaçant la législation.

2. Cependant, l'Entente s'applique

a) à un acte législatif ou réglementaire qui couvre une nouvelle branche de la sécurité sociale, seulement si l'Entente est modifiée à cet effet;

b) à un acte législatif ou réglementaire d'une Partie qui étend les régimes existants à de nouvelles catégories de bénéficiaires seulement si aucune objection à cet égard de la part de cette Partie n'est notifiée à l'autre Partie dans les trois mois suivant la date de la publication officielle de cet acte.

4 artikla

Jollei tässä sopimusjärjestelyssä toisin määrätä, sitä sovelletaan:

- a) sopimuspuolten kansalaisiin;
- b) pakolaisiin, joita tarkoitetaan 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa ja tähän sopimukseen liittyvässä 31 päivänä tammikuuta 1967 allekirjoitetussa pöytäkirjassa;
- c) valtiottomiin henkilöihin, joita tarkoitetaan 28 päivänä syyskuuta 1954 tehdyn valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa;
- d) muihin henkilöihin jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet sopimuspuolen lainsäädännön piiriin.

5 artikla

1. Jollei tässä sopimusjärjestelyssä toisin määrätä 4 artiklan a, b ja c kohdassa tarkoitetut henkilöt sekä d kohdassa tarkoitetut Kanadan kansalaiset rinnastetaan sovellettaessa sopimuspuolen lainsäädäntöä tämän sopimuspuolen kansalaisiin. Tätä ei sovelleta Suomen kansalaisten oikeuteen kuulua sairausvakuutusjärjestelmän piiriin ulkomaantyöskentelyn aikana

2. Jollei tässä sopimusjärjestelyssä toisin määrätä, sopimuspuolen lainsäädännön mukaan samoin kuin tämän sopimusjärjestelyn perusteella saavutettuja etuuksia ei saa pienentää, muuttaa, niiden suorittamista keskeyttää, peruuttaa eikä takavarikoida ainoastaan sen vuoksi, että edunsaaja asuu toisen sopimuspuolen alueella, ja ne on maksettava toisen sopimuspuolen alueelle.

6 artikla

1. Jollei 7, 8, 9 ja 10 artiklasta muuta johdu, henkilö kuuluu vain sen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, jonka alueella hän työskentelee, sillä poikkeuksella, että kun on kysymys muista sosiaaliturvan aloista kuin työeläkkeistä tai tapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta, vain Suomessa asuvat henkilöt kuuluvat Suomen lainsäädännön piiriin.

2. Jos henkilö, joka sopimuspuolen alueella tekemänsä työn osalta kuuluu tämän sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, tästä huolimatta katsotaan toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaan tämän sopimuspuolen alueella asuvaksi, viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisia sosiaaliturvamaksuja ei makseta tästä työstä saadun tulon osalta.

Article 4

Sauf disposition contraire, l'Entente s'applique:

- a) à tout ressortissant de chaque Partie;
- b) à toute personne réfugiée telle que définie à l'article 1 de la Convention relative au statut des réfugiés du 28 juillet 1951 et du Protocole du 31 janvier 1967 à cette Convention;
- c) à toute personne apatride telle que définie à l'article 1 de la Convention relative au statut des personnes apatrides du 28 septembre 1954;
- d) à toute autre personne qui est ou a été soumise à la législation d'une Partie.

Article 5

1. Sauf disposition contraire de l'Entente, les personnes désignées aux alinéas a), b) et c) de l'article 4 et les citoyens canadiens désignés à l'alinéa d) reçoivent, dans l'application de la législation d'une Partie, le même traitement que les ressortissants de cette Partie. Par ailleurs, ceci ne s'applique pas au droit des citoyens finlandais d'être couverts par le Régime national d'assurance maladie lorsqu'ils travaillent à l'étranger.

2. Sauf disposition contraire de l'Entente, toute prestation acquise en vertu de la législation d'une Partie, ainsi que celle acquise en vertu de l'Entente, ne peut subir aucune réduction, modification, suspension, suppression ou confiscation du seul fait que le bénéficiaire réside sur le territoire de l'autre Partie, et une telle prestation est payable sur le territoire de l'autre Partie.

Article 6

1. Sous réserve des articles 7, 8, 9 et 10, une personne n'est soumise qu'à la législation de la Partie sur le territoire de laquelle elle travaille, à l'exception que seule une personne résidant habituellement en Finlande est soumise à la législation finlandaise en ce qui concerne les branches de sécurité sociale autres que les pensions du travail, l'assurance des accidents du travail et l'assurance des maladies professionnelles.

2. Lorsqu'une personne soumise à la législation d'une Partie en ce qui concerne un travail accompli sur le territoire de cette Partie est néanmoins présumée résider sur le territoire de l'autre Partie en vertu de la législation de cette Partie, aucune cotisation n'est payable en vertu de la législation de cette dernière Partie en ce qui concerne le revenu de ce travail.

3. Yrittäjä, joka asuu sopimuspuolen alueella ja joka työskentelee omaan lukuunsa toisen sopimuspuolen alueella tai molempien sopimuspuolten alueella, kuuluu tämän työn osalta ainoastaan ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin sillä poikkeuksella, että kun kysymys on Suomen työeläkejärjestelmästä ja Suomen maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksesta, hän kuuluu tämän lainsäädännön piiriin ainoastaan Suomessa tehdyn työn osalta.

7 artikla

1. Sopimuspuolen lainsäädännön piiriin kuuluva työntekijä, jonka työnantaja on tämän sopimuspuolen alueella ja jonka tämä työnantaja lähettää työskentelemään tilapäisesti toisen sopimuspuolen alueelle, kuuluu tämän työskenteilyn osalta edelleen ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin lähettämistä seuraavan 24. kuukauden loppuun asti.

2. Jos työskentely kuitenkin kestänee yli 24 kuukautta, ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön soveltamista voidaan jatkaa edellyttäen, että sopimuspuolten asianomaiset viranomaiset antavat tähän suostumuksensa.

8 artikla

1. Kansainvälisen liikenteen palveluksessa kummankin sopimuspuolen alueella työskentelevä sellaisen yrityksen matkustava henkilökunta, jolla on kotipaikka sopimuspuolen alueella ja joka muiden tai omaan lukuunsa kuljettaa matkustajia tai tavaroita ilma- tai vesiteitse, kuuluu viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin.

2. Jos kuitenkin tällainen henkilökunta työskentelee sivukonttorissa tai pysyvässä toimistossa, joka mainitulla yrityksellä on toisen sopimuspuolen alueella kuin sen, jonka alueella sillä on kotipaikka, henkilökunta kuuluu sen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, jonka alueella sivukonttori tai pysyvä toimisto sijaitsee.

3. Jos henkilökunta työskentelee osittain tai kokonaan sen sopimuspuolen alueella, jossa se asuu, se kuuluu edellisten kappaleiden määräyksistä huolimatta tämän sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, vaikka työnantajana toimivalla yrityksellä ei ole kotipaikkaa eikä sivukonttoria eikä pysyvää toimistoa tällä alueella.

4 370814J

3. Une personne qui réside sur le territoire d'une Partie et qui travaille à son propre compte sur le territoire de l'autre Partie ou sur le territoire des deux Parties, n'est, en ce qui a trait à un tel travail, soumise qu'à la législation de la première Partie, à l'exception que, en ce qui concerne le Régime finlandais de pensions du travail et l'assurance finlandaise des accidents du travail des fermiers, elle n'est soumise à cette législation que pour le travail accompli en Finlande.

Article 7

1. Une personne soumise à la législation d'une Partie et travaillant pour un employeur sur le territoire de cette Partie au moment où elle est détachée par cet employeur pour travailler temporairement sur le territoire de l'autre Partie continue, en ce qui concerne ce travail, d'être soumise à la législation de la première Partie jusqu'à l'expiration du vingt-quatrième mois après le détachement.

2. Toutefois, si la durée du travail à effectuer se prolonge au-delà de vingt-quatre mois, la législation de la première Partie demeure applicable pourvu que les autorités compétentes des deux Parties donnent leur accord.

Article 8

1. Une personne à l'emploi d'un transporteur international, travaillant sur le territoire des deux Parties en qualité de personnel navigant, au service d'une entreprise qui a son siège sur le territoire d'une Partie et qui effectue, pour le compte d'autrui ou pour son propre compte, des transports de passagers ou de marchandises, aériens ou maritimes, est soumise à la législation de cette dernière Partie.

2. Toutefois si elle est à l'emploi d'une succursale ou d'une représentation permanente que ladite entreprise possède sur le territoire d'une Partie autre que celui où elle a son siège, elle est soumise à la législation de la Partie sur le territoire de laquelle cette succursale ou représentation permanente se trouve.

3. Malgré les deux paragraphes précédents, si la personne travaille de manière prépondérante sur le territoire de la Partie où elle réside, elle est soumise à la législation de cette Partie, même si l'entreprise qui l'emploie n'a ni siège, ni succursale, ni représentation permanente sur le territoire.

9 artikla

1. Sopimuspuolen valtion palveluksessa toisen sopimuspuolen alueella suoritettavien tehtävien osalta henkilö kuuluu viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin vain, jos hän on sen kansalainen tai asuu sen alueella. Jälkimmäisessä tapauksessa hän kuitenkin voi valita kuulumisen ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, jos hän on sen kansalainen.

2. Tämän artiklan määräyksiä sovellettaessa pidetään Quebecin kansalaisina Kanadan kansalaisia, jotka eivät asu Quebecissä, mutta jotka kuuluvat tai ovat kuuluneet Quebecin lainsäädännön piiriin.

10 artikla

Kummankin sopimuspuolen asianomaiset viranomaiset voivat yhdessä sopia poikkeuksista 6, 7, 8 tai 9 artiklan määräyksiin henkilöiden tai henkilöryhmien osalta.

II OSA

Etuuksia koskevat määräykset

1 Luku

Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-etuudet

11 artikla

1. Quebecin osalta tämän luvun määräykset koskevat kaikkia Quebecin työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön mukaisesti maksettavia etuuksia.

2. Suomen osalta tämän luvun määräykset koskevat kaikkia työeläkejärjestelmän mukaisesti maksettavia etuuksia.

12 artikla

1. Henkilöllä, joka on kuulunut kummankin sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, samoin kuin hänen perheenjäsenillään ja kaikilla oikeudellisesti päteillä edunsaajillaan, on oikeus Quebecin lainsäädännön mukaiseen etuuteen, jos henkilö täyttää tämän lainsäädännön mukaiset etuurta koskevan oikeuden edellytykset. Quebecin asianomainen vakuutuslaitos määrää etuuden suuruuden Quebecin lainsäädännön määräysten mukaisesti.

2. Jos henkilöllä ei ole oikeutta etuuteen Quebecin lainsäädännön mukaisesti, Quebecin asianomainen vakuutuslaitos toimii seuraavasti:

Article 9

1. Une personne occupant pour une Partie un emploi d'Etat effectué sur le territoire de l'autre Partie n'est soumise à la législation de la dernière Partie que si elle est un ressortissant de cette Partie ou réside habituellement sur le territoire de cette Partie. Dans ce dernier cas, elle peut, toutefois, choisir de n'être soumise qu'à la législation de la première Partie si elle en est un ressortissant.

2. Pour les fins de l'application du présent article, un citoyen canadien qui ne réside pas au Québec mais qui est ou a été soumis à la législation du Québec est réputé être un ressortissant du Québec.

Article 10

Les autorités compétentes des deux Parties peuvent, d'un commun accord, déroger aux dispositions des articles 6, 7, 8 ou 9 à l'égard d'une personne ou d'une catégorie de personnes.

TITRE II

Dispositions relatives aux prestations

Chapitre 1

Prestations de retraite, d'invalidité et de survivants

Article 11

1. Pour le Québec, le présent chapitre s'applique à toutes les prestations payables en vertu de la Loi sur le régime de rentes du Québec.

2. Pour la Finlande, le présent chapitre s'applique à toutes les prestations payables en vertu du Régime de pensions du travail.

Article 12

1. Une personne qui a été soumise à la législation de l'une et l'autre des Parties bénéficie, ainsi que les personnes à sa charge, ses survivants et ses ayants droit, d'une prestation en vertu de la législation du Québec si elle satisfait aux conditions requises par cette législation pour avoir droit à une prestation. L'institution compétente du Québec détermine le montant de la prestation, selon les dispositions de la législation du Québec.

2. Si la personne n'a pas droit à une prestation en vertu de la législation du Québec, l'institution compétente du Québec procède de la façon suivante:

a) vakuutuslaitos ottaa huomioon vakuutusmaksuvuotena sellaisen vuoden, joita Suomen asianomainen vakuutuslaitos todistaa, että henkilölle on luettu hyväksi työeläkevakuutusmaksuja vähintään kolmen kuukauden ajalta, edellyttäen, että kysymyksessä oleva vuosi sisältyy Quebecin lainsäädännössä määriteltyyn vakuutusmaksukelpoiseen kauteen;

b) tämän kappaleen a kohdan mukaisesti hyväksiluettut vuodet lasketaan yhteen Quebecin lainsäädännön mukaisesti hyväksiluettujen kausien kanssa, edellyttäen, etteivät ne ole päällekkäisiä.

3. Jos henkilö saa oikeuden etuuteen 2 kappaleessa tarkoitetun yhteenlaskemisen seurauksena, Quebecin asianomainen vakuutuslaitos määrää maksettavan etuuden suuruuden seuraavasti:

a) etuuden ansioihin suhteutettu osa lasketaan Quebecin lainsäädännön määräysten mukaisesti;

b) etuuden tasasuuruinen osa määrätään suhteutettuna niiden kausien suhteessa, joilta vakuutusmaksuja on maksettu Quebecin lainsäädännön mukaisesti ja jotka tässä lainsäädännössä on määritelty vakuutusmaksukelpoiseen kauteen kuuluviksi.

13 artikla

1. Tämän sopimusjärjestelyn 4 artiklassa tarkoitettulla henkilöllä on oikeus Suomen työeläkejärjestelmän mukaisiin etuuksiin jos hän täyttää Suomen lainsäädännön oikeuden saamiseksi asetamat vaatimukset. Suomen asianomainen vakuutuslaitos määrää etuuksien suuruuden Suomen lainsäädännön määräysten mukaisesti.

2. Jos henkilö työkyvyttömäksi tullessaan ei täytä Suomen työeläkejärjestelmän mukaista maassa asumista koskevaa vaatimusta, Quebecin työeläkejärjestelmän mukaiset hyväksiluettavat kaudet rinnastetaan asumisaikoihin Suomessa, mikäli ne eivät ole päällekkäisiä. Tarvittaessa samaa sääntöä sovelletaan määrättäessä Suomen työeläkejärjestelmän mukaisesta perhe-eläkkeestä.

2 Luku

Työtapaaturmat ja ammattitaudit

14 artikla

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan sopimuspuolten työtapaaturmia ja ammattitauteja koske-

a) elle reconnaît une année de cotisation lorsque l'institution compétente de la Finlande atteste qu'une personne a été créditée d'une période d'assurance d'au moins trois mois de cotisation dans une année en vertu du Régime de pensions du travail de la Finlande pourvu que l'année soit comprise dans la période cotisable telle que définie dans la législation du Québec;

b) les années créditées en vertu de l'alinéa a) sont totalisées avec celles créditées en vertu de la législation du Québec à la condition qu'elles ne se superposent pas.

3. Lorsque le droit à une prestation est acquis en vertu de la totalisation prévue au paragraphe 2, l'institution compétente du Québec détermine le montant de la prestation payable comme suit:

a) le montant de la partie de la prestation reliée aux gains est calculé selon les dispositions de la législation du Québec;

b) le montant de la partie uniforme de la prestation est ajusté en proportion de la période à l'égard de laquelle des cotisations ont été payées en vertu de la législation du Québec par rapport à la période cotisable définie dans cette législation.

Article 13

1. Une personne désignée à l'article 4 a droit à une prestation en vertu du Régime finlandais de pensions du travail si cette personne satisfait aux conditions requises par la législation finlandaise pour avoir droit à une prestation. L'institution compétente de la Finlande détermine le montant de la prestation, selon les dispositions de la législation finlandaise.

2. Si une personne qui devient invalide ne satisfait pas aux conditions relatives à la résidence en vertu du Régime finlandais de pensions du travail, les périodes d'assurance en vertu du Régime de rentes du Québec sont considérées comme des périodes de résidence en Finlande, pourvu qu'elles ne se superposent pas. La même règle prévaut, si nécessaire, pour déterminer les pensions de survivants en vertu du Régime finlandais de pensions du travail.

Chapitre 2

Accidents du travail et maladies professionnelles

Article 14

Le présent chapitre s'applique à toutes les prestations visées dans la législation de l'une et

van lainsäädännön nojalla myönnettäviin etuuksiin.

15 artikla

Sopimuspuolen lainsäädännön nojalla etuuteen oikeutetulla henkilöllä, joka asuu tai tilapäisesti oleskelee toisessa sopimusvaltiossa, on oikeus

a) oleskelu- tai asuinpaikkakunnan lainsäädännön mukaisiin sairaanhoitoetuuksiin, jotka asianomaisen vakuutuslaitoksen puolesta myöntää Quebecissä Commission de la Santé et de la Sécurité du Travail ja Suomessa Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto; aika, jona etuuksia myönnetään määräytyy kuitenkin asianomaisen vakuutuslaitoksen soveltaman lainsäädännön mukaisesti.

b) rahasuorituksiin asianomaisesta vakuutuslaitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti.

16 artikla

Jos sopimuspuolen lainsäädäntö nimennomaisesti tai konkludenttisesti edellyttää, että aiemmat työtapaturmat otetaan huomioon työkyvyttömyysastetta arvioitaessa, tämän sopimuspuolen asianomaisen vakuutuslaitoksen on otettava huomioon myös työtapaturmat, jotka ovat sattuneet henkilön kuuluessa toisen sopimuspuolen lainsäädännön piiriin, ikään kuin ne olisivat sattuneet sen oman lainsäädännön piirissä.

17 artikla

Sen sopimuspuolen asianomainen vakuutuslaitos, jonka lainsäädännön mukaan rahasuorituksen määrä on riippuvainen perheen koosta, ottaa myös huomioon kysymyksessä olevan henkilön toisen sopimuspuolen alueella asuvat perheenjäsenet, ikään kuin he asuisivat sen alueella.

18 artikla

1. Vakuutuslaitoksen on korvattava niiden etuuksien kustannukset, jotka toinen vakuutuslaitos on sen puolesta suorittanut.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen korvausten suoritetaan toimeenpanosopimuksessa määrättyjen ehtojen mukaisesti.

3. Sairaanhoitoetuuksien osalta sopimuspuolet voivat sopia toisenlaisesta korvaustavasta tai luo-

l'autre Partie sur les accidents du travail et les maladies professionnelles.

Article 15

Un bénéficiaire qui a droit à une prestation en vertu de la législation d'une Partie et qui réside ou séjourne sur le territoire de l'autre Partie a droit:

a) aux prestations en nature servies pour le compte de l'institution compétente, au Québec par la Commission de la Santé et de la Sécurité du Travail et en Finlande par la Fédération des Institutions d'assurance accident, selon les dispositions de la législation en vigueur dans le lieu du séjour ou de la résidence; la période pendant laquelle ces prestations sont servies est, cependant, soumise à la législation qui s'applique à l'institution compétente;

b) aux prestations en espèces servies par l'institution compétente selon les dispositions de la législation qu'elle applique.

Article 16

Si la législation d'une Partie prévoit explicitement ou implicitement que les accidents de travail survenus antérieurement sont pris en considération pour évaluer le degré d'incapacité, l'institution compétente de cette Partie prend également en considération les accidents de travail survenus alors que la personne était soumise à la législation de l'autre Partie, comme s'ils étaient survenus lorsque la personne était soumise à la législation qu'elle applique.

Article 17

L'institution compétente d'une Partie, dont la législation prévoit que le montant de prestations en espèces varie avec le nombre de personnes à charge, tient compte également des personnes à la charge de l'intéressé qui résident sur le territoire de l'autre Partie, comme si elles résidaient sur son territoire.

Article 18

1. Une institution a l'obligation de rembourser le coût des prestations servies en son nom par l'autre institution.

2. Le remboursement mentionné au paragraphe 1 est effectué selon les modalités prévues par l'Arrangement administratif.

3. En ce qui a trait aux prestations en nature, les deux Parties peuvent, d'un commun accord,

pua korvauksista toimeenpanosopimuksessa määrättyjen edellytysten puitteissa.

3 Luku

Sairaanhoitoetuudet

19 artikla

1. Quebecin osalta tämän luvun määräyksiä sovelletaan kaikkiin sairausvakuutusta, sairaalahoitovakuutusta ja muita sairaanhoitopalveluja koskevan lainsäädännön nojalla annettaviin etuuksiin.

2. Suomen osalta tämän luvun määräyksiä sovelletaan kaikkiin yleisen sairaala- ja kansanterveyslainsäädännön sekä sairausvakuutuslain nojalla annettaviin etuuksiin, lukuunottamatta äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa.

20 artikla

Sopimuspuolen alueelta toisen sopimuspuolen alueelle muuttavalla vakuuterulla ja häntä seuraavilla perheenjäsenillä on oikeus viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisiin etuuksiin saapumispäivästä lukien.

21 artikla

1. Sopimuspuolen alueella asuvalla vakuuterulla, joka tilapäisesti oleskelee toisen sopimuspuolen alueella työskennelläkseen siellä on, samoin kuin häntä seuraavilla perheenjäsenillä, oikeus viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisiin sairaanhoitoetuuksiin saapumispäivästä lukien.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen mukainen oikeus etuuksiin on voimassa kolme kuukautta. Oleskelupaikkakunnan asianomainen vakuutuslaitos voi kuitenkin hakemuksesta pidentää voimassaoloaikaa.

3. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan vastaavasti lähetettyihin työntekijöihin ja oleskelupaikkakunnan oppilaitoksessa kirjoilla oleviin opiskelijoihin.

22 artikla

Sopimuspuolen lainsäädännön mukaista vanhuus-, perhe-, työkyvyttömyys-, tapaturma- tai ammattitautieläkettä saavalla henkilöllä, joka asuu toisen sopimuspuolen alueella on, samoin

prévoir d'autres méthodes de remboursement ou renoncer à tout remboursement selon les conditions stipulées dans l'Arrangement administratif.

Chapitre 3

Prestations de santé

Article 19

1. Pour le Québec, le présent chapitre s'applique à toutes les prestations visées dans la législation sur l'assurance maladie, sur l'assurance hospitalisation et sur les autres services de santé.

2. Pour la Finlande, le présent chapitre s'applique à toutes les prestations visées dans la législation de l'Hôpital général et de la Santé publique et dans la Loi sur l'assurance maladie, à l'exception des allocations maternelles, paternelles et parentales.

Article 20

Une personne assurée, résidant sur le territoire d'une Partie et quittant ce territoire pour résider sur le territoire de l'autre Partie, bénéficie, tout comme les personnes à sa charge qui l'accompagnent, à compter du jour de l'arrivée, des prestations prévues par la législation de la dernière Partie.

Article 21

1. Une personne assurée, résidant sur le territoire d'une Partie et séjournant sur le territoire de l'autre Partie pour y travailler temporairement, bénéficie, tout comme les personnes à sa charge qui l'accompagnent, des prestations de nature prévues par la législation de la dernière Partie, dès le jour de l'arrivée sur le territoire de cette Partie.

2. La période d'admissibilité aux prestations mentionnées au paragraphe 1 est limitée à trois mois. Cependant, l'autorité compétente du territoire de séjour peut, sur demande, accorder une prolongation.

3. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent également aux personnes détachées et aux étudiants inscrits dans une institution d'enseignement sur le territoire de séjour.

Article 22

Les bénéficiaires de pensions de vieillesse, de retraite, de survivant, d'invalidité, d'accident du travail et de maladie professionnelle en vertu de la législation d'une Partie et résidant sur le

kuin häntä seuraavilla perheenjäsenillä, oikeus viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisiin etuuksiin, ikään kuin hänellä olisi oikeus tämän sopimuspuolen lainsäädännön mukaiseen eläkkeeseen.

23 artikla

1. Vakuutetun perheenjäsenellä, joka asuu tai palaa asumaan sopimuspuolen alueelle vakuutetun asuessa toisen sopimuspuolen alueella, on oikeus ensiksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaisiin etuuksiin.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa perheenjäsen määrittellään asuinpaikan lainsäädännön perusteella.

24 artikla

1. Asuin- tai oleskelupaikkakunnan asianomainen vakuutuslaitos myöntää tässä luvussa tarkoitetut sairaanhoitoetudet ja vastaa niiden kustannuksista.

2. Vakuutuslaitos, jossa vakuutettu on rekisteröity, myöntää rahasuoritukset ja vastaa niiden kustannuksista.

III OSA

Muut määräykset

25 artikla

1. Sopimusjärjestelyn soveltamisesta sovitaan Suomen asianomaisen viranomaisen ja Quebecin tätä tarkoitusta varten määrätyn viranomaisen välisessä toimeenpanosopimuksessa.

2. Sopimuspuolten yhdyselimet nimerään toimeenpanosopimuksessa.

26 artikla

Asianomaiset viranomaiset ja vakuutuslaitokset:

- a) ilmoittavat toisilleen kaikki sopimusjärjestelyn soveltamiseksi tarvittavat tiedot;
- b) antavat toisilleen maksutonta apua kaikissa sopimusjärjestelyn soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä;
- c) ilmoittavat toisilleen kaikista toimenpiteistä, joihin sopimusjärjestelyn soveltamiseksi on ryhdytty tai sellaisista lainsäädännön muutoksista, jotka voivat vaikuttaa sopimusjärjestelyn soveltamiseen;

territoire de l'autre Partie ont droit, tout comme les personnes à leur charge qui les accompagnent, aux prestations prévues en vertu de la législation de la dernière Partie, comme s'ils avaient droit aux pensions en vertu de la législation de cette Partie.

Article 23

1. Une personne à la charge d'une personne assurée qui continue de résider ou qui revient résider sur le territoire d'une Partie alors que la personne assurée réside sur le territoire de l'autre Partie a droit aux prestations en vertu de la législation de la première Partie.

2. Dans le cas cité au premier paragraphe, le statut de personne à charge est établi selon la législation du territoire de résidence.

Article 24

1. L'institution compétente du territoire de résidence ou de séjour sert les prestations en nature visées dans ce chapitre et assume les coûts de ces prestations.

2. L'institution à laquelle la personne assurée est affiliée sert les prestations en espèces et assume les coûts de ces prestations.

TITRE III

Dispositions diverses

Article 25

1. Les modalités d'application de l'Entente sont fixées dans un Arrangement administratif qui doit être arrêté par l'autorité compétente de la Finlande et l'autorité du Québec désignée à cette fin.

2. Les organismes de liaison de l'une et l'autre des Parties sont désignés dans l'Arrangement administratif.

Article 26

Les autorités et les institutions compétentes:

- a) se communiquent tout renseignement requis en vue de l'application de l'Entente;
- b) se fournissent assistance sans frais pour toute question relative à l'application de l'Entente;
- c) se transmettent tout renseignement sur les mesures adoptées aux fins de l'application de l'Entente ou sur les modifications apportées à leur législation pour autant que ces modifications affectent l'application de l'Entente;

d) ilmoittavat toisilleen sopimusjärjestelyn soveltamisessa esiintyneistä vaikeuksista ja pyrkivät ratkaisemaan nämä vaikeudet.

27 artikla

1. Tässä artiklassa sanalla "tieto" tarkoitetaan kaikkea sellaista tietoa, josta yksityishenkilö tai oikeushenkilö on helposti yksilöitävissä.

2. Ellei sopimuspuolen lainsäädäntö edellytä tietojen antamista, kaikki tiedot, jotka sopimuspuolen vakuutuslaitos ilmoittaa toisen sopimuspuolen vakuutuslaitokselle, ovat luottamuksellisia ja niitä voidaan käyttää vain sopimusjärjestelyn soveltamisessa.

3. Oikeus saada tietoja asiakirjoista ratkaistaan sen sopimuspuolen lainsäädännön perusteella, jossa asiakirjat ovat.

28 artikla

Etuudet maksetaan maksun suorittavan sopimuspuolen valuutassa suoraan etuuden saajalle, vähentämättä hallintokuluja tai muita etuuden maksamisesta aiheutuneita kuluja.

29 artikla

1. Vapautukset maksuista ja niiden alennukset, jotka sopimuspuolen lainsäädännön nojalla myönnetään asiakirjoista ja todistuksista, jotka sen lainsäädännön mukaisesti on esitettävä, koskevat myös toisen sopimuspuolen lainsäädännön edellyttämiä asiakirjoja ja todistuksia.

2. Sopimusjärjestelyn soveltamiseksi tarvittavat asiakirjat vapautetaan diplomaattisten ja konsuli-viranomaisten oikeaksi todistamisesta ja muista vastaavista muodollisuuksista.

30 artikla

1. Sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti tämän sopimuspuolen asianomaiselle viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle määräajassa jätettävä hakemus, ilmoitus tai valitus, joka on samassa määräajassa jätetty toisen sopimuspuolen asianomaiselle viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle, katsotaan ensiksi mainitun sopimuspuolen viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle jätetyksi. Tällaisessa tapauksessa toisen sopimuspuolen viranomaisen tai vakuutuslaitoksen toimittaa hakemuksen, ilmoituksen tai valituksen niin pian kuin mahdollista ensiksi mainitun sopimuspuolen viranomaiselle tai vakuutuslaitokselle.

d) s'informent mutuellement des difficultés rencontrées dans l'application de l'Entente et s'engagent à les résoudre dans la mesure du possible.

Article 27

1. Aux fins du présent article, le mot "information" désigne tout renseignement à partir duquel l'identité d'une personne physique ou morale peut être facilement établie.

2. A moins que la divulgation ne soit requise en vertu de la législation d'une Partie, toute information communiquée par une institution d'une Partie à une institution de l'autre Partie est confidentielle et est exclusivement utilisée en vue de l'application de l'Entente.

3. L'accès à un dossier contenant des informations est soumis à la législation de la Partie où se trouve ce dossier.

Article 28

Toute prestation est payable directement à un bénéficiaire dans la monnaie de la Partie qui effectue le paiement, sans aucune déduction pour frais d'administration ou autres frais pouvant être encourus aux fins du paiement de cette prestation.

Article 29

1. Toute exemption ou réduction de frais prévue par la législation d'une Partie relativement à la délivrance d'un certificat ou d'un document requis en vertu de cette législation est étendue aux certificats et aux documents requis en vertu de la législation de l'autre Partie.

2. Tout document requis pour l'application de l'Entente est dispensé du visa de légalisation par les autorités diplomatiques ou consulaires ou de toute autre formalité similaire.

Article 30

1. Une requête, une déclaration ou un recours qui, en vertu de la législation d'une Partie, aurait dû être présenté dans un délai déterminé à l'autorité ou à l'institution compétente de cette Partie mais qui a été présenté dans le même délai à l'autorité ou à l'institution compétente de l'autre Partie, est réputé avoir été présenté à l'autorité ou à l'institution de la première Partie. Dans un tel cas, l'autorité ou l'institution de la seconde Partie transmet sans délai cette requête, cette déclaration ou ce recours à l'autorité ou à l'institution de la première Partie.

2. Kumman rahansa sopimuspuolen yhdysliemelle jätetty sopimuspuolen lainsäädännön mukainen etuutta koskeva hakemus katsotaan jätetyksi samana päivänä viimeksi mainitun sopimuspuolen asianomaiselle vakuutuslaitokselle.

3. Sopimuspuolen lainsäädännön mukaista etuutta koskeva hakemus katsotaan myös toisen sopimuspuolen lainsäädännön mukaista etuutta koskevaksi hakemukseksi jos kysymyksessä oleva henkilö jättää kuuden kuukauden kuluessa ensiksi mainitun hakemuksen tekemisestä myös viimeksi mainitun sopimuspuolen lainsäädännön mukaista etuutta koskevan hakemuksen. Tällöin hakemuksen vireilletulopäivänä pidetään sitä päivää, jolloin hakemus on saapunut ensiksi mainitulle sopimuspuolelle.

4. Jos hakemus kuitenkin on saapunut ennen sopimusjärjestelyn voimaantuloa, voimaantulopäivää pidetään hakemuksen vireilletulopäivänä.

5. Laskettaessa Suomen lainsäädännön mukaisista korotusta eläkkeen tai muun etuuden viivästy misajalta Quebecissä tehty hakemus katsotaan jätetyksi silloin kun se on saapunut tarpeellisine liitteineen asianomaiselle suomalaiselle vakuutuslaitokselle.

31 artikla

1. Sopimuspuolen lainsäädännössä edellytetyt lääkärintodistukset voidaan asianomaisen vakuutuslaitoksen pyynnöstä antaa toisen sopimuspuolen alueella siellä olevan vakuutuslaitoksen toimesta siten kuin toimeenpanosopimuksessa on määrätty.

2. Tämän artiklan 1 kappaleessa tarkoitetulla tavalla saatuja lääkärintodistuksia ei voi pitää pätemättöminä vain sillä perusteella, että ne on annettu toisen sopimuspuolen alueella.

IV OSA

Siirtymä- ja loppumääräykset

32 artikla

1. Sopimusjärjestely ei anna oikeutta etuuden saamiseksi voimaantuloa edeltävältä ajalta.

2. Une demande de prestation en vertu de la législation d'une Partie présentée à un organisme de liaison de l'une ou l'autre Partie est présumée avoir été présentée à la même date à l'institution compétente de la première Partie.

3. Une demande de prestation présentée en vertu de la législation d'une Partie est présumée être une demande pour la prestation correspondante payable en vertu de la législation de l'autre Partie, pourvu que la personne concernée soumette, dans les six mois suivant la présentation d'une demande en vertu de la législation de la première Partie, une demande pour une prestation correspondante en vertu de la législation de la dernière Partie. Dans un tel cas, la date de réception de la demande est présumée être la date à laquelle la demande a été reçue par la première Partie.

4. Cependant, lorsque la date de réception de la demande est antérieure à la date à laquelle l'Entente entre en vigueur, cette dernière date est considérée comme date de réception de la demande.

5. Lors du calcul du montant additionnel pour un retard dans le paiement d'une pension ou d'une autre prestation en vertu de la législation finlandaise, la demande présentée au Québec est présumée avoir été présentée lorsqu'elle est reçue, avec l'ensemble des pièces justificatives requises, par l'institution compétente de la Finlande.

Article 31

1. Les expertises médicales requises en vertu de la législation d'une Partie peuvent être produites, à la requête de l'institution compétente, sur le territoire de l'autre Partie, par l'institution de cette Partie, selon les modalités prévues par l'Arrangement administratif.

2. Les expertises médicales présentées en vertu des dispositions prévues par le paragraphe 1 ne peuvent être invalidées du seul fait qu'elles ont été produites sur le territoire de l'autre Partie.

TITRE IV

Dispositions transitoires et finales

Article 32

1. L'Entente n'ouvre aucun droit au paiement d'une prestation pour une période antérieure à la date de son entrée en vigueur.

2. Ennen sopimusjärjestelyn voimaantuloa täytetyt hyväksiluettavat kaudet otetaan huomioon määrättäessä oikeudesta etuuteen sopimusjärjestelyn perusteella.

3. Muut etuudet kuin hautausavustus suoritetaan, vaikka ne liittyvät ennen sopimusjärjestelyn voimaantuloa sattuneisiin tapauxiin.

4. Eruudet, joita ei henkilön kansalaisuuden tai asuinpaikan takia ole myönnetty, joita on vähennetty tai, joiden suorittaminen on keskeytetty, myönnetään tai vahvistetaan uudelleen asianomaisen henkilön hakemuksesta sopimusjärjestelyn voimaantulosta lukien.

5. Ennen sopimusjärjestelyn voimaantuloa myönnetty etuus tarkistetaan asianomaisen henkilön pyynnöstä.

6. Jos tämän artiklan 4 tai 5 kappaleessa tarkoitettu hakemus jätetään vuoden kuluessa sopimusjärjestelyn voimaantulosta, sopimusjärjestelyyn perustuvat oikeudet saavutetaan tästä ajankohdasta lukien riippumatta sopimuspuolen lainsäädännön oikeuden menettämistä tai rajoittamista koskevista määräyksistä.

7. Jos tämän artiklan 4 tai 5 kappaleessa tarkoitettu hakemus on jätetty sen jälkeen kun vuosi on kulunut sopimusjärjestelyn voimaantulosta, oikeudet, joita ei ole menetetty tai rajoitettu, saavutetaan hakemuksen jättöpäivästä lukien ellei sovellettava lainsäädäntö sisällä edullisempia määräyksiä.

33 artikla

1. Sopimuspuolet asianomaiset viranomaiset ja vakuutuslaitokset voivat olla yhteydessä käyttäen virallista kieltään.

2. Tuomioistuimen päätös tai asianomaisen vakuutuslaitoksen tiedonanto voidaan osoittaa suoraan toisen sopimuspuolen alueella asuvalle henkilölle.

34 artikla

Sopimuspuolet tapaavat tarvittaessa

a) ratkaistakseen asianomaisille laitoksille sopimusjärjestelyn soveltamisessa syntyneitä ongelmia;

b) tutkiakseen parannusmahdollisuuksia, joiden seurauksena kaikki asianomaisen lainsäädännön piiriin kuuluvat henkilöt voivat hyötyä sopimusjärjestelystä;

5 370814J

2. Toute période d'assurance accomplie avant la date d'entrée en vigueur de l'Entente doit être prise en considération aux fins de déterminer le droit à une prestation en vertu de l'Entente.

3. Une prestation, autre qu'une prestation de décès, est due en vertu de l'Entente même si elle se rapporte à un événement antérieur à la date de son entrée en vigueur.

4. Toute prestation qui, en raison de la nationalité ou de la résidence, a été refusée, réduite ou suspendue est, à la demande de la personne intéressée, accordée ou rétablie à partir de la date de l'entrée en vigueur de l'Entente.

5. Une prestation accordée avant la date de l'entrée en vigueur de l'Entente est révisée, à la demande de la personne intéressée.

6. Si une demande visée dans les paragraphes 4) et 5) du présent article est présentée dans un délai de un an à compter de la date d'entrée en vigueur de l'Entente, les droits ouverts en vertu de l'Entente sont acquis à compter de cette date, malgré les dispositions de la législation d'une Partie relatives à la déchéance ou à la prescription des droits.

7. Si une demande visée dans les paragraphes 4) et 5) du présent article est présentée après l'expiration du délai d'un an suivant l'entrée en vigueur de l'Entente, les droits qui ne sont pas frappés de déchéance ou qui ne sont pas prescrits sont acquis à compter de la date de la demande, sous réserve de dispositions plus favorables de la législation qui s'applique.

Article 33

1. Les autorités et les institutions compétentes des deux Parties peuvent communiquer entre elles dans leur langue officielle.

2. Une décision d'un tribunal ou un avis d'une institution compétente peuvent être adressés directement à une personne résidant sur le territoire de l'autre Partie.

Article 34

Les Parties s'entendent pour se rencontrer au besoin en vue:

a) de solutionner les problèmes qu'ont rencontrés leurs organismes respectifs dans l'application de l'Entente;

b) d'examiner les moyens à mettre en oeuvre pour permettre à toute personne soumise à la législation de bénéficier de l'Entente;

c) tutkiakseen yhteistyömahdollisuuksia sosiaaliturvan muilla alueilla.

35 artikla

1. Kumpikin sopimuspuoli ilmoittaa toiselle sopimuspuolelle siitä, että sopimusjärjestelyn voimaantulon edellyttämät valtion sisäiset toimenpiteet on täytetty.

2. Tämä sopimusjärjestely on voimassa toistaiseksi sen voimaantulopäivästä lukien. Voimaantulopäivä määrätään sopimuspuolten välisellä kirjeenvaihdolla. Sopimuspuoli voi irtisanoa sopimusjärjestelyn ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle sopimuspuolelle. Sopimusjärjestely lakkaa olemasta voimassa sinä joulukuun 31 päivänä, joka seuraa vähintään kahden toista kuukauden päästä ilmoituspäivästä.

3. Jos tämä sopimusjärjestely lakkaa olemasta voimassa irtisanomisen johdosta, kaikki yksityisen henkilön sopimusjärjestelyn nojalla saavuttamat oikeudet pysyvät edelleen voimassa ja sellaisten oikeuksien sevittämiseksi, jotka henkilö on saamassa sopimusjärjestelyn perusteella, käydään neuvotteluja.

Tehy Quebecissä 30 päivänä lokakuuta 1986 kahtena suomen- ja ranskankielisenä kappaleena jotka kummatkin tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Suomen Tasavallan hallituksen puolesta

Matti Puhakka

Quebecin hallituksen puolesta

Gil Rémillard

c) d'explorer la possibilité de coopération dans d'autres secteurs de la sécurité sociale.

Article 35

1. Chacune des Parties signataires de l'Entente notifie à l'autre Partie l'accomplissement des procédures internes requises pour l'entrée en vigueur de l'Entente.

2. L'Entente est conclue pour une durée indéfinie à compter de la date de son entrée en vigueur, laquelle est fixée par échange de lettres entre les Parties. Elle peut être dénoncée par l'une des Parties par notification à l'autre Partie. L'Entente prend fin le 31 décembre qui suit d'au moins douze mois la date de la notification.

3. En cas de dénonciation, tout droit acquis par une personne en vertu des dispositions de l'Entente est maintenu et des négociations sont entreprises afin de statuer sur les droits en cours d'acquisition en vertu de l'Entente.

Fait à Québec le 30 octobre 1986 en deux exemplaires, en langue finnoise et en langue française, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement de la
République de Finlande

Matti Puhakka

Pour le Gouvernement
du Québec

Gil Rémillard